

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNITIVA!

Știința

Anul XXXIII Nr. 6300 Simbătă 27 iunie 1964 6 PAGINI — 30 BANI

O NOUĂ EXPRESIE A POLITICII PARTIDULUI ȘI GUVERNULUI DE RIDICARE CONTINUĂ A NIVELULUI DE TRAI

Pe întregul cuprins al patriei, astăzi un vast și măreț șantier al construcțiilor socialiste, oamenii muncii desfășoară larg steagul întrecerii socialiste, împlinind cu însemnate realizări ziua de 23 August. Încercând un profund simțământ patriotic în fața tabloului însuflețitor al României socialiste care, în pragul celei de-a XX-a aniversări, a eliberării, se găteștează ca o țară în continuu progres, cu o economie complexă și o cultură înfloritoare, puse în slujba creșterii bunăstării poporului.

In această atmosferă de avânt creator, oamenii muncii au primit cu bucurie și cu un sentiment de fierbinte dragoste pentru partid Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii și creșterea plafonului de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii. Așa cum se arată în comunicatul publicat o dată cu Hotărârea, măsurile prevăzute au fost adoptate de plinara lărgită a C.C. al P.M.R., pe baza propunerilor Biroului Politic al Comitetului Central.

Încă din primele ore după apariția Hotărârii, oamenii muncii au citit și comentat cu însuflețire noile măsuri menite să ducă la ridicarea, în continuare, a nivelului lor de trai. Largul ecou trezit de Hotărâre, satisfacția și căldura cu care masele au întâmpinat-o sînt o reflectare a încrederii lor nelămurite în politica întreprinderii marxist-leniniste, a partidului nostru, a convingerii lor ferme că ea stăpînește pe de-a-ntregul interesele poporului.

Oamenii muncii din patria noastră sprijină și traduc cu entuziasm în viața politică a partidului de industrializare socialistă a țării — temele trinitice a dezvoltării armonioase, în ritm susținut, a întregii economii naționale. Edificarea sînt înfăptuirile din anii construcției socialiste. O spun cifrele. Faptul. Numai pe perioada 1959-1963 producția industrială a sporit într-un ritm mediu anual de 15 la sută, ceea ce a făcut posibil ca în anul 1963 producția industrială să fie, pe ansamblu, cu 74 la sută mai mare decît în anul 1959. Calitatea și nivelul tehnic al produselor s-au îmbunătățit simțitor; productivitatea muncii în industrie a sporit în 1963 față de anul 1959 cu 37 la sută. În aceeași perioadă, prețul de cost a fost redus substanțial; în anul 1963, bunăoară, s-au obținut economii suplimentare, peste sarcina planificată, de aproape 700 milioane de lei.

Noua hotărîre se adaugă la șirul de măsuri similare luate de-a lungul anilor de partid și guvern. Astfel, majorările de salarii din anii 1960-1962 au făcut ca veniturile salariaților să sporască, în 1963, cu aproape 5 miliarde de lei, în afară de fondurile alocate pentru creșterea numărului de salariați. S-au efectuat de asemenea reduceri de prețuri la diferite bunuri de consum și de tarife, la unele categorii de salariați s-a desființat sau s-a redus impozitul pe salarii, au fost acordate alocații de stat pentru copii, au fost sporite pensile. A continuat vasta operă de construcție a sute de mii de locuințe, școli, spitale, cinematografe, s-a introdus gratuitatea materialelor școlare pentru elevii claselor I-VIII.

Potrivit prevederilor recente Hotărârii, vor fi majorate esalonat — începînd cu data de 1 august 1964 și încheindu-se în cursul trimestrului IV/1965 — salariile tuturor categoriilor de salariați. Aplicarea majorării va începe cu acele ramuri și activități unde nivelul salariilor este mai redus în comparație cu alte ramuri.

Creșterea de salarii pentru muncitorii vor fi acordate diferențiat, pe ramuri și categorii de calificare. Între 8 și 12 la sută. Întărirea stabilității de asemenea, majorarea salariilor personalului tehnic, ingineresc, economic, administrativ, precum și ale personalului de proiectare, în medie cu 10 la sută. Pentru cadrele didactice este prevăzut un spor mediu cu 10 la sută, pentru învățătorii creșterea fiind în medie de 13 la sută. Majorarea urmează să fie mai accentuată pentru cadrele care au o vechime mai mare în învățămînt. Este încă o dovadă a grijii și prețurii pe care partidul și guvernul le arată educatorilor tineri generații. Prin noile majorări, salariul cadrelor medico-sanitare va crește cu 10 la sută, iar al celor cu o pregătire medie de specialitate cu 13 la sută, stimulîndu-se, de asemenea, într-o mai mare măsură cadrele cu vechime mai îndelungată în munca sanitară. Salariile cadrelor militare și militarizate din Ministerul Forțelor Armate și Ministerul Afacerilor Interne vor fi majorate în medie cu 18-19 la sută, închinându-se seama că salariile acestor cadre nu au crescut cu prilejul majorărilor de salarii efectuate în ultimii ani. Sporuri de salarii sînt, de asemenea, prevăzute și pentru celelalte categorii de salariați.

Hotărîrea stabilește, totodată, să se vor micșora cotele impozitului pentru salariile cuprinse între 600 și

1700 lei lunar. De asemenea, cu începere de la 1 august 1964, se va efectua, esalonat, pe ramuri și sectoare de activitate, concomitent cu majorarea salariilor, și creșterea plafonului de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii.

Ansamblul de măsuri luate de partid și guvern pentru o nouă ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii necesită fonduri importante. Veniturile salariaților vor spori cu circa 400 milioane de lei în 1964 și cu 3,8 miliarde de lei în 1965. Cuprinzînd toate ramurile și activitățile din economia națională, sporul de venituri, la nivelul unui an întreg, va însuma 6,8 miliarde lei.

În orînduirea noastră socialistă, aceste fonduri nu pot avea alt izvor decît rezultatele obținute în dezvoltarea economiei și creșterea veniturilor naționale, în munca rodnică desfășurată de colectivul fiecărei întreprinderi, de fiecare om al muncii pentru creșterea neîncetată a producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost, folosirea chibzuită a resurselor materiale și bănești. Aceasta este calea indicată de partid care a asigurat și asigură dezvoltarea continuă a economiei naționale, crearea de noi posibilități de ridicare a nivelului de trai al poporului.

Presă și radioul s-au făcut în aceste zile ecoul bucuriilor și însuflețirii cu care oamenii muncii de toate profesunile au primit Hotărîrea partidului și guvernului, entuziasmul cu care s-au angajat să răspundă măsurilor luate, printr-o activitate mai rodnică, prin îndeplinirea exemplară a sarcinilor care le stau în față.

Inițiativa și energiile creatoare ale maseilor de oameni ai muncii, spiritul lor gospodăresc trebuie să fie canalizate, concentrate în direcțiile principale de care depinde obținerea de rezultate cât mai însemnate în producție. Este de datoria fiecărei întreprinderi, fiecărui colectiv de muncă să stabilească cu ajutorul organelor tutelare planuri concrete, minuțioase, de măsuri menite să pună și mai larg în valoare rezervele de producție, în scopul creșterii continue a productivității muncii, reducerii de cit mai mari economii, realizării și mai accentuate a economiilor de cost al produselor, astfel încît, într-un termen scurt, să fie compensate cheltuielile determinate de majorarea salariilor. În felul acesta, îmbunătățirea salarizării va merge mîna în mîna cu creșterea acumulărilor statului și a posibilităților sale de a dezvolta în continuare economia națională în ansamblul ei, de a lua și pe viitor alte măsuri de ridicare a nivelului de trai.

În planurile de măsuri ale întreprinderilor un loc principal trebuie să-l ocupe acele obiective care asigură realizarea și depășirea sarcinilor de creștere a productivității muncii. Experiența arată că rezultatele bune se obțin în această direcție cînd se valorifică din plin posibilitățile create de utilizarea întreprinderilor cu tehnica modernă și se manifestă o grijă sporită ca fiecare mașină și utilaj să fie folosite la întreaga lor capacitate, cînd forța de muncă este folosită rațional, se organizează ritmic producția, iar timpul de lucru este utilizat cit mai complet. Orice procent de creștere a producției trebuie obținut în principal pe baza creșterii productivității muncii.

Tot atît de important este ca planurile de măsuri să prevadă obiective concrete, eficiente, care să asigure mobilizarea cit mai completă a rezervelor de reducere a prețului de cost. Acest lucru este valabil pentru întreprinderile din toate ramurile economiei, și îndeosebi din industria extractivă, forestieră, din construcții și altele, în care cheltuielile legate de manoperă au o pondere mai însemnată. Ministerele și întreprinderile cunosc în amănunțime produsele și fabricatele al căror preț de cost este afectat în mai mare măsură de sporirea salariilor. E nevoie să se acorde o atenție specială analizării pe fiecare produs, a structurii prețului de cost, în scopul stabilirii de măsuri bine chibzuite

La Borzești a intrat în funcțiune

O nouă instalație de electroliză

La Combinatul chimic Borzești a intrat în funcțiune cu 40 de zile mai devreme instalația de electroliză cu catod de mercur — cea mai mare unitate de acest fel din țară. Proiectul ei a fost întocmit de I.P.R.O.C.H.I.M., o serie de utilaje sînt aduse din import, iar altele sînt livrate de uzine constructoare de mașini din țară. Noua unitate are o capacitate de producție anuală de 30000 tone sodă caustică de înaltă puritate, utilizabilă în industria fibrelor artificiale și mătăsurilor. 45000 tone clor gazos și 1400000 mc hidrogen. Ea folosește ca materie pri-

dentru a se obține economii cit mai însemnate în producție.

O importanță deosebită are folosirea cit mai gospodărească a mijloacelor și resurselor materiale. Principiul accent să fie pus pe reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, energie electrică, combustibil etc. — cu respectarea strictă a normelor de calitate — domeniul unde sînt încă mari posibilități. Pretendenții se cere aplicat un regim strict de economii, evitate orice cheltuieli inutile care ar putea influența negativ prețul de cost. În această privință, pe lângă conducerile întreprinderilor și organelor tutelare, un rol însemnat revine organelor Ministerului Finanelor, ale Băncii de Stat și Băncii de Investiții care, folosind cu exigență și fermitate controlul financiar, au datoria să sprijine activ uzinei, fabricile, șantieretele, toate unitățile economice, în acțiunea de mîrire a eficienței utilizării mijloacelor materiale și bănești ce le sînt puse la dispoziție.

Sporirea producției industriale și agricole este o condiție fundamentală pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru ridicarea nivelului de trai. Condiții favorabile pentru aceasta există. În 1964, ca și în toți anii șesenalului, s-a realizat un ritm de creștere a producției industriale superior celui prevăzut. În primul semestru din acest an au fost depășite prevederile planului la producția globală industrială. Aceste rezultate demonstrează posibilitățile mari de care dispune întreprinderile noastre pentru a realiza și depăși prevederile planului de stat pe 1964, constituie o bază tehnică pentru crearea condițiilor necesare îndeplinirii exemplare a sarcinilor care vor fi puse în anul viitor.

Majorările de salarii prevăzute vor duce implicit la creșterea cererii de consum a populației. Tocmai de aceea este nevoie să se asigure creșterea corespunzătoare a producției și o structură cit mai judicioasă a fondului de măruri de larg consum, în strînsă legătură cu nevoile cumpărătorilor și cerințele de sezon. Este necesar ca întreprinderile să acorde întreaga atenție produselor destinate exportului, realizării lor în condiții de calitate ireproșabile. Ministerele și întreprinderile cunosc concret produsele solicitate pe piața internă și la export, la care trebuie să se dobîndească un spor însemnat de producție. Fiecare colectiv de întreprindere să-și facă un titlu de onoare din realizarea produselor la un înalt nivel calitativ, în sortimente variate, superioare, potrivit exigențelor crescînde ale populației, intereselor economiei naționale.

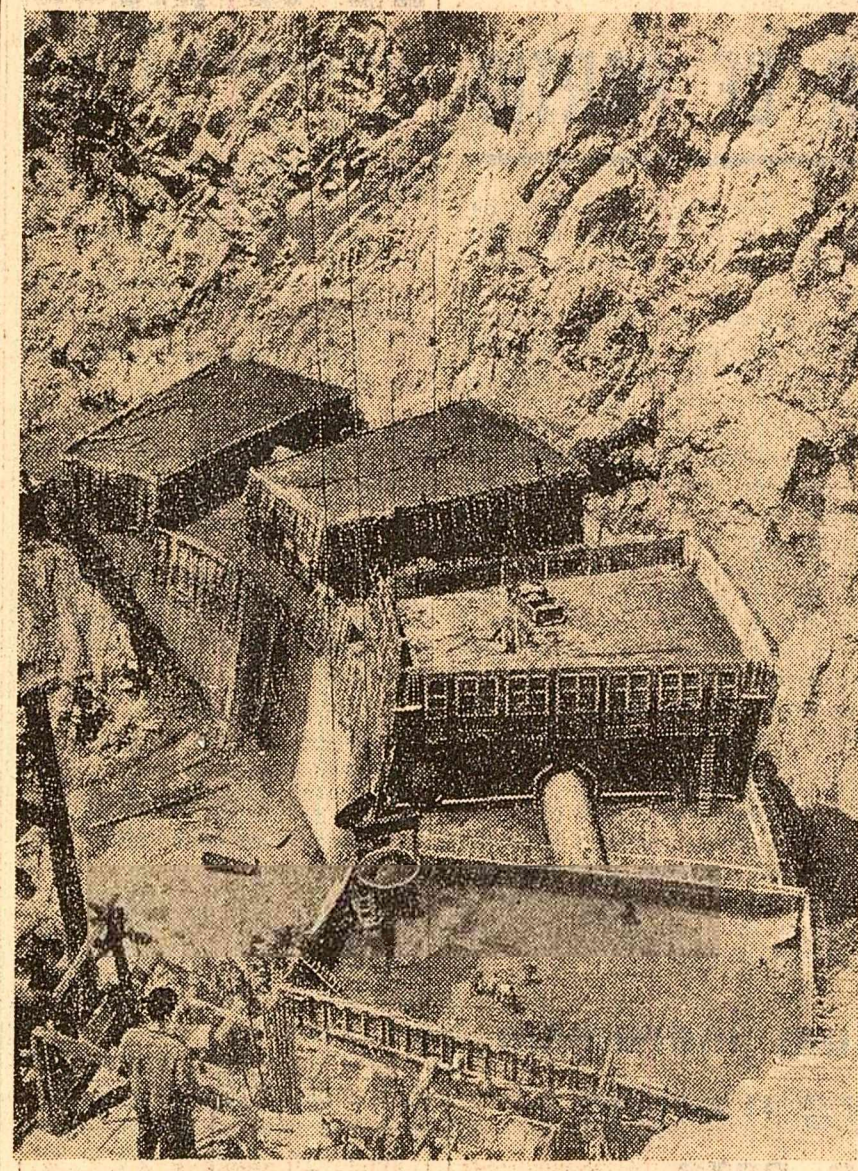
Oamenii muncii din agricultură au pornit cu elan, în aceste zile, la stringerea recoltei de cereale. Întreținînd politica partidului de dezvoltare intensivă și multilaterală a agriculturii, ei muncesc cu hărnicie pentru sporirea continuă a producției vegetale și animale, asigurînd cantități tot mai mari de produse agroalimentare necesare industriei și consumului populației.

Planurile de măsuri, stabilite în fiecare loc de muncă, privind îndeplinirea sarcinilor ce decurg din Hotărîrea partidului și guvernului, solicită o intensă activitate politico-organizatorică din partea organizațiilor de partid, sindicale și U.T.M. din întreprinderi. Ele sînt chemate să mobilizeze masele largi de oameni ai muncii la îndeplinirea exemplară a acestor planuri de măsuri, orientate în direcția îndeplinirii sarcinilor planului de stat la toți indicatorii.

Oamenii muncii din întreaga țară, însuflețiiți de recenta Hotărîre, desfășoară și mai larg steagul întrecerii socialiste, împlinind cea de-a XX-a aniversare a eliberării patriei cu noi succese în muncă, în îndeplinirea și depășirea angajamentelor însuflețitoare pe care și le-au luat.

Întregul nostru popor își îndreaptă toată energia, inițiativa și elanul creator spre îndeplinirea sarcinilor desăvîrșirii construcției socialiste, pentru continua înflorire a scumpei noastre patrii.

Cu planul semestrial îndeplinit

Construcții de pe șantierul hidrocentralei „15 Februarie”-Argeș se numără printre colectivele care au îndeplinit planul semestrial înainte de termen. În fotografie: la barajul hidrocentral

Furnaliștii și oțelarii din întreaga țară

Furnaliștii și oțelarii din unitățile Ministerului Industriei Metalurgice și-au îndeplinit înainte de termen sarcinile de producție pe primul semestru. Semnificativ este faptul că în mai puțin de 6 luni ei au produs cu 540 la sută mai multă fontă și cu 350 la sută mai mult oțel decît în întregul an 1958. Colectivele de muncă de la Reșița și Hunedoara au pus în valoare noi rezerve pentru ridicarea nivelului tehnic al producției, iar prin îmbunătățirea tehnologiei de încălzire a furnalelor au obținut sarje cu greutatea sporită. O atenție mare a fost acordată creșterii numărului sortimentelor de oțeluri, concomitent cu îmbunătățirea calității acestora. Față de 1959, de exemplu, industria metalurgică a fabricat oțeluri cu circa 60 la sută mai multe mări de oțeluri cu caracteristici superioare necesare industriei chimice, locomotivelor Diesel electrice, rulmenților, industriei petroliere etc. Siderurgii și oțelarii în primele cinci luni economii suplimentare la prețul de cost în valoare de peste 40 milioane lei.

Industria regiunii Ploiești

Din datele centralizate la direcția regională de statistică reiese că unitățile industriale din regiunea Ploiești și-au îndeplinit în cursul zilei de vineri planul de producție pe primul semestru al anului. Valoarea producției globale realizată în această perioadă este egală cu producția pe 10 luni a anului 1959. Desfășurînd larg întrecerea socialistă în cinstea lui 23 August, mai mult de jumătate din numărul unităților industriale ale regiunii și-au îndeplinit de pe acum angajamentele luate în cinstea marilor sărbători. Uzinele constructoare de utilaj petrolier și chimic din regiune au produs în 6 luni din acest an de 2 ori mai mult decît în întreg anul 1959. Au fost realizate noi tipuri de utilaj și produse petroliere și chimice, cu caracteristici superioare, unele dintre ele fabricate pentru prima oară în țară. În primele 5 luni, pe întreaga regiune s-au obținut economii suplimentare la prețul de cost în valoare de 43 447 000 lei.

Întreprinderile industriei ușoare

În ziua de 26 iunie, muncitorii, tehnicienii și inginerii din industria ușoară și-au îndeplinit planul producției globale pe primul semestru al anului 1964. Pînă la sfîrșitul semestrelui se vor realiza peste plan 1 200 000 mp țesături de bumbac,

VACANȚĂ ȘCOLARĂ

Din toate colțurile Capitalei au pornit spre locurile răcoroase caravanele de autobuze cu copii. Taberele de pionieri și școlari, deschise, ca și în alți ani, în inima pădurilor din preajma Capitalei, și-au primit recent primii oaspeți. O tabără seamănă cu un mic complex turistic, cu corturi, vile, cabane și puncte sanitare, săli de mese în aer liber, în preajma sînt lacuri, terenuri de plajă și pentru sport. Și copacii s-au trase, purtînd tablouri multicolore cu cele mai cunoscute personaje de basm.

Iată-i pe micii pionieri și școlari pînă pe poteca străjuită de tei înfloriți. Trîmbițașii anunță solemn deschiderea taberei. În tăcerea care se așterne pentru cîteva clipe răsună deviza pionierescă. Ascunse printre copaci, difuzoarele stației de amplificare transmit cîntece. De dimineață pînă seara, pădurea duce pînă departe ecoul glasurilor lor. Unii sînt mai neastîmători, alții mai liniștiți. Unii sînt mai curioși, alții mai tăcuți. Au nevoie de ocrotire. Cadre didactice, instructori superiori de pionieri le îndrumă pașii. Profesori și învățători își petrec parte din vacanță alături de ei, îi învață să înoate, îi supraveghează. Programul taberei mai cuprinde învățarea de cîntece și poezii, jocuri potrivite vârstei, excursii prin împrejurimi.

Copiii din raionul „Grivița Roșie”, care se află acum la Mogoșoaia, au vizitat gospodăria agricolă colectivă din comună, Muzeul Brîncovenesc. Pe malul lacurilor din jur fac plajă, iar în pădure iau parte la concursuri de orientare turistică. La Snagov au

Micii trompetiști vestesc deschiderea taberei

La iarbă verde

venit copii din alte raioane ale Capitalei. În parc și în sat sînt locuri pitorești pe care ei abia așteaptă să le cunoască. Copiii sînt foarte bucurători, mai ales cînd au prilejul să se plimbe cu barca pe lacul lacurilor lor. Unii sînt mai neastîmători, alții mai liniștiți. Unii sînt mai curioși, alții mai tăcuți. Au nevoie de ocrotire. Cadre didactice, instructori superiori de pionieri le îndrumă pașii. Profesori și învățători își petrec parte din vacanță alături de ei, îi învață să înoate, îi supraveghează. Programul taberei mai cuprinde învățarea de cîntece și poezii, jocuri potrivite vârstei, excursii prin împrejurimi.

Copiii din raionul „Grivița Roșie”, care se află acum la Mogoșoaia, au vizitat gospodăria agricolă colectivă din comună, Muzeul Brîncovenesc. Pe malul lacurilor din jur fac plajă, iar în pădure iau parte la concursuri de orientare turistică. La Snagov au

Din toată țara

Încă o promoție de mineri și siderurgiști

Școlile profesionale de ucenici din centrele siderurgice și miniere ale regiunii Hunedoara au dat o nouă promoție de mineri și siderurgiști. Cel peste 1200 elevi care au absolvit cursurile acestor școli au obținut o pregătire temeinică pentru munca pe care o vor desfășura în abataje sau la furnale, în oțelării, la

laminoare. O dată cu însușirea meseriei, tinerii muncitori s-au familiarizat în timpul orelor de practică cu locurile unde vor lucra. Viitorii tovarăși de muncă le-au dat îndrumări prețioase. La încheierea cursurilor au fost organizată expoziții cu lucrări executate de absolvenți.

Pe cîmpurile irigate

An de an crește suprafața culturilor de cîmp irigate, a orzărilor și grădinarilor de legume și zarzavaturilor din gospodăriile de stat și gospodăriile colective. Pentru a se asigura folosirea în mod cit mai rațional a apei în toate unitățile agricole beneficiare, direcțiile regionale de gospodărire a apelor din cadrul Comitetului de Stat al Apelor au făcut din timp pregătirile necesare: montarea și punerea în stare de funcționare a stațiilor de pompare, repararea și întreținerea sistemelor de canale și a construcțiilor aferente, pregătirea personalului tehnic și a cadrelor de

muncitori pentru sistemele de irigații. După o perioadă ploioasă, a intrat în drepturile ei și vara și prin utilajele instalate, iuvrarea apei la beneficiarii se desfășoară din plin. Dintre sistemele de irigații cu suprafețe mari în care munca se desfășoară organizat se remarcă sistemele Cărlărași-Modelu, Medgidia-Valca-Carasu, Zimnicea, Semlac-Nădlac, Mureș-Matca Păuliș și altele. Aplicarea îndrărilor se face în ritm susținut și în sistemele de irigații Argeș-Pitești, Bacău, Dobrogea. Pe unele suprafețe s-au făcut chiar udări repetate.

Mamaia Festivalul in a 6-a zi

Vineri seara, în cea de-a 6-a zi a Festivalului filmului, de la Mamaia, pe ecranul Teatrului de vară a fost prezentat filmul „A fost prietenul meu”, realizat după scenariul lui Dumitru Carabă și regia lui Mircea Mohor. În aceeași seară au mai rulat filmele de scurt metraj „Politica... delicatețe”, „Sticlele”, „Cindecim amintiri”, „George Georgescu”. Cu această ocazie au fost prezentați publicu-

lui principalii realizatori ai filmelor: regizorul Andrei Blaier, scenaristul Dumitru Carabă, compozitorul Radu Șerban, Flavia Buref și Ștefan Ciubotăreanu, Artist al Poporului, interfeți principali ai filmului Mircea Mohor. În aceeași seară au mai rulat filmele de scurt metraj „Politica... delicatețe”, „Sticlele”, „Cindecim amintiri”, „George Georgescu”. Cu această ocazie au fost prezentați publicu-

Constătuire pe teme de sănătate publică

La Institutul de igienă și protecția muncii din Capitală, vineri dimineața au început lucrările constăturii de sănătate publică, cu tema „Eficiența economică a diferitelor tipuri de unități medico-sanitare”. Participă academicieni, profesori,

medici de diferite specialități din țară. În cadrul constăturii sînt prezentate referate și comunicări care tratează latura economică a asistenței medicale acordate populației. Lucrările constăturii continuă.

Turneul Operei și Filarmonicii ieșene

Colectivele instituțiilor de artă din Iași au plecat zilele acestea într-un turneu prin țară. Opera ieșeană va prezenta spectatorilor din diferite localități ale regiunii Suceava și Bacău opere, operele și balete din repertoriul său. Filarmonica „Moldova” și-a concertat la Deleni, Rădăuțeni, Hălăucești, Scheia, Costulești și în alte comune ale regiunii Iași. În stagiunea care s-a încheiat colectivele instituțiilor de artă ieșene au prezentat pe scenele proprii, la casele raionale de cultură, la cîmine culturale sătești, întreprinderi, instituții, în institute de învățămînt superior și în școli aproape 600 de spectacole la care au participat circa 265 000 de spectatori.

La Galați și Brăila Claxonarea interzisă

Prin decizii ale sfaturilor populare din Galați și Brăila, s-a hotărît ca, începînd de la 1 iulie, să se interzică în raza acestor două orașe semnalizarea prin claxonare pentru toate autovehiculele, cu excepția celor ale salvării și pompierilor. Această măsură a fost pregătită în vreme: s-a îmbunătățit marșaul străzilor de mare aglomerație, au avut loc constătături cu șoferii, cu pietoni, cu elevii, au fost difuzate broșuri, pliante și afișe care fac cunoscute regulile de circulație pe drumurile publice.

TELEGRAMS

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării Republicii Islanda, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, Gheorghe Gheorghiu-Dej, a adresat o telegramă de felicitare Președintelui Republicii Islanda, dr. Asgeir Asgeirsson. Print-o telegramă de răspuns, președintele Republicii Islanda a mulțumit președintelui Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne pentru urările transmise.

Și acum o cursa cu barca pe lac

Text: A. Goliuanu Foto: M. Cioe

DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

CÎND CU GENE OSTENITE...

Mecanismul somnului • Ora locală, ora metabolică și complicațiile zborului supersonic • Biocurenții creierului și fiziologia muncii

Cucerit de somn, omul își abandonează ocupațiile obișnuite. Și cel care cu puțin timp înainte lucra, vorbea, rîdea, devine inactiv, doarme. Care să fie explicația acestei stări? O cauză omul simplu, postul, filozoful. Pentru medic cunoașterea mecanismului somnului, a naturii sale, prezintă însă o însemnată practică directă, deoarece multe boli, mai ales ale sistemului nervos, sînt însoțite de tulburări chinuitoare ale somnului. Spre deosebire de alte ritmurii biologice, ca ritmul cordului, al aparatului respirator, care au o perioadă scurtă, somnul are o perioadă lungă, de câteva ore. Adultul, de pildă, trebuie să-și „răscumpere”, în medie, fiecare două ore de veghe cu o oră de somn. Noul născut „plătește” o oră de veghe cu 12 ore de somn. Ritmul somn-veghe e legat însă și de alte fenomene biologice. Astfel, temperatura corpului variază și ea periodic, atingînd minimumul atunci cînd adîncimea somnului e maximă. Variații periodice există și în secreția glandelor endocrine, echilibrul electrolic al sîngelui etc.

Nevoia periodică de somn a organismului este legată și de ritmul astronomic, de alternarea zilei și nopții. De alternarea lor, specifică locului geografic respectiv, depinde și ciclul metabolic, adică schimbările nutritive ale celulelor și tesuturilor organismului. Sub acest aspect, zborurile cu avioanele supersonice au pus probleme noi, deoarece datorită marii lor viteze, omul sosește în destinație la o oră locală care nu corespunde orei lui metabolică. Așa, de exemplu, decolînd de la Los Angeles cu un avion supersonic la ora 9 dimineața, se aterizează la Roma la ora 10 seara. La Los Angeles este în acel moment ora 2 după masă, diferența reală este de numai cinci ore, ceea ce ar justifica masa de prînz, timpul de culcare urmînd să fie mult mai tirziu, după aproximativ alte 8 ore. Ajunșind însă la Roma, după cinci ore de zbor efectiv, la ora 10 seara, ora locală a Romei, trebuie să luăm masa de seară și să ne pregătim de culcare. Tulburările metabolice care rezultă de aici nu dispar decât după câteva zile, cînd „ora metabolică” și ora locală concordă din nou.

Somnul omului este determinat însă și de condițiile sociale, de necesitățile impuse vieții în comun. În anumite împrejurări, în timp de război de exemplu, oamenii pot rămîne activi sîptămîni și luni de zile, dormind foarte puțin, mult sub minimumul de 6-7 ore. În regiunile po-

lare, alternanța zi-noaptea este de șase luni, dar oamenii care locuiesc în acele regiuni respectă totuși un ritm somn-veghe de tipul celui de 24 de ore. În expedițiile polare însă, în Antarctica, de pildă, după necesitățile lucrărilor efectuate, ritmul somnului variază mult de la individ la individ, cu toate că, pînă la urmă, însumează la toți cel puțin opt ore.

Este știut că somnul servește refacerii energiei cheltuite de întregul organism în timpul de veghe. Pentru această refacere, tesuturile și organele sînt puse într-un repaus relativ. Repausul absolut este imposibil, deoarece menținerea vieții nu se poate dispensa de funcționarea organismului, fie ea și minimă. Experiențele au confirmat că mecanismul central, care comandă și reglează obținerea și menținerea în trezire organismului într-o stare temporară de repaus relativ, se află în creier. S-a constatat în experiențe efectuate pe animale că stimularea electrică a anumitor centri nervoși din creier produce o stare continuă de somn. Din această stare animalul poate fi trezit pentru scurtă vreme, dar recade imediat în ea, cum este lăsat liniștit. Astfel de centri, aglomerări de celule nervoase cu funcție specifică, se află în creierul mijlociu (diencefal) și în hipotalamus, o formație situată la baza creierului. Acești centri, stimulați periodic, fac deci ca animalul să doarmă. Experiențele au dovedit însă că somnul este datorat nu numai intrării în funcțiune a centrilor nervoși din diencefal și hipotalamus, ci și scoaterii din funcțiune a altor centri, așezați mai jos, în „trunchiul cerebral”, situat între creier și măduva spinării. Aici se află „formația reticulată”, o aglomerare de celule nervoase care, scoasă fiind din funcțiune, produce somnul. Stimularea „formației reticulate” prin curent electric determină nu adormirea ci, dimpotrivă, trezirea animalului de experiență.

Studiul activității electrice a creierului a adus noi date despre mecanismul somnului, atît la om cît și la animal. În starea de veghe, unde electrice înregistrate de electroencefalograf sînt de amplitudine mică și frecvență mare; în timpul somnului ele devin din ce în ce mai lente, crește însă amplitudinea lor.

La un animal la care se separă creierul de restul organismului, se

constată că creierul „doarme”, adică activitatea lui electrică este identică cu cea din somn. Aceasta se datorează faptului că, nemaîfiind în legătură cu restul creierului, „formația reticulată” din trunchiul cerebral nu își mai poate exercita rolul ei de stimulare a stării de veghe.

În somnul moderat, de adîncime mijlocie, apar pe scoarța creierului unde electrice caracteristice avînd forma unor „fusuri”, cu o frecvență de 10-12 unde pe secundă. Aceste fusuri sînt constituite din salve, din descărcări electrice ale celulelor nervoase și se caracterizează prin unde relativ ample, care apar periodic pe fondul unor unde mici și frecvente. Pe măsură ce somnul devine mai superficial, apropiindu-se de trezire, „fusurile” devin mai rare pentru că apoi, odată cu starea de veghe, s-a dispărut totul. În locul lor apare activitatea electrică corespunzătoare acestor stări, adică unde electrice foarte frecvente și de amplitudine mică.

Progresele tehnicii au făcut posibilă chiar și studiarea activității unei singure celule nervoase în timpul somnului, la animale de experiență care se mișcă liber și adorm spontan. Plasîndu-li-se electrozi de dimensiuni foarte mici, care nu trec de 1-2 microni (un micron este egal cu o miime dintr-un milimetru), așa-numiții microelectrozi, în scoarța și în diferite alte părți ale creierului, inclusiv formația reticulată, s-a obținut confirmarea experimentală că, în timpul stării de veghe, activitatea electrică a celulei nervoase este mult mai intensă, frecvența descărcărilor pe unitatea de timp fiind mult mai mare decît în somn. De asemenea, și în starea de veghe există în creier o mult mai mare diferențiere între celulele nervoase decît în somn, cînd, dimpotrivă, există o tendință spre desdiferențiere.

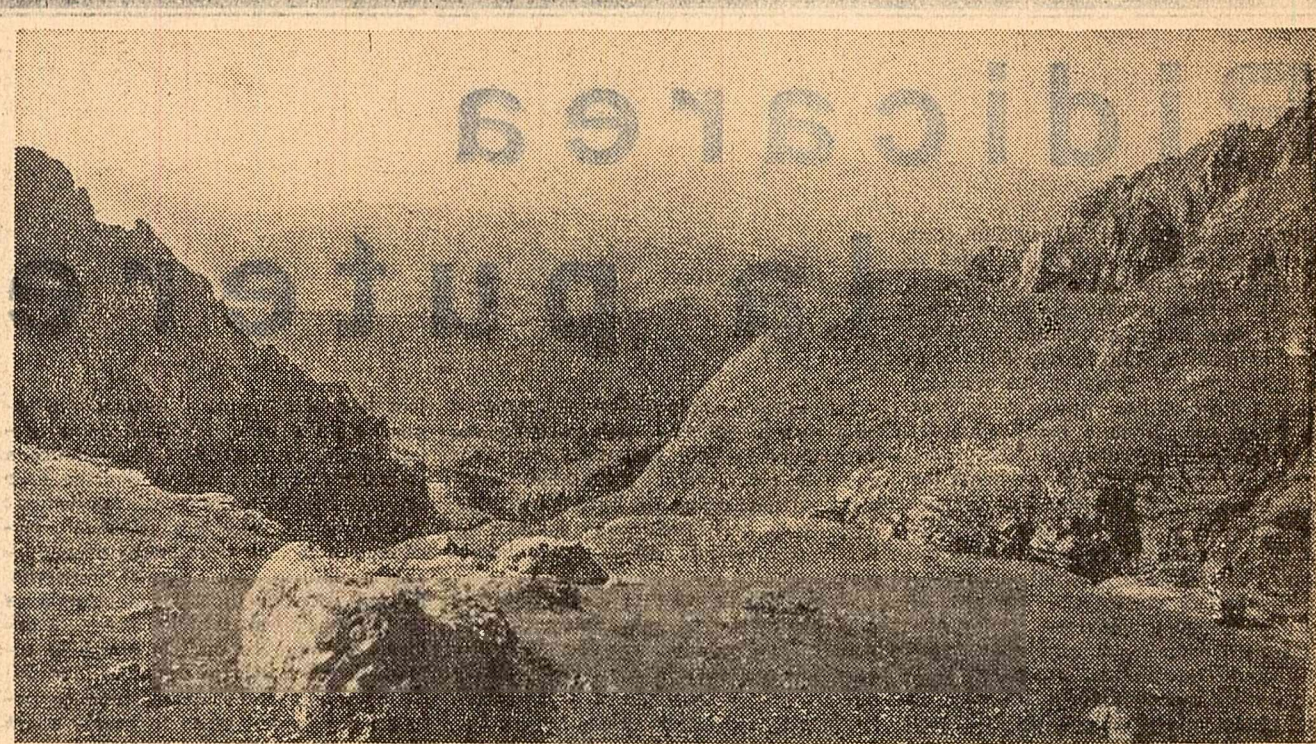
Funcția periodică a somnului depinde deci de un mecanism foarte complicat, situat în creier și supus influențelor contradictorii ale unor formațiuni de-alte sale, cum sînt pe de o parte formația reticulată și pe de altă parte diencefalul și hipotalamusul. Primei îi revine rolul de a menține atunci cînd funcționează, o stare de veghe, de alertă, de vigilență a întregii scoarțe cerebrale. La fiecare 12-14 ore însă, starea funcțională a formației reticulate scade, impulsurile ce pornesc de la ea sînt mai puțin intense și, ca urmare, scoarța cerebrală e mai puțin

trează, pînă apare somnul, devenind mai manifestă acțiunea celorlalte formațiuni. Lezarea acestor regiuni poate produce la om tendința mare de somn, somn continuu sau, dimpotrivă, insomnie.

Inregistrarea activității electrice a creierului la om a arătat cum în timpul perioadei de adormire începe să treptat unele funcții complicate motorii și senzoriale. Astfel, într-un prim stadiu al adormirii, omul nu mai percepe semnificația unor semnale pe care le știa înainte. În această fază omul mai recunoaște obiectul sau semnalul, dar nu mai știe semnificația lor. În stadiul următor persistă încă o stare de vigilență parțială, el mai poate fi trezit, dar numai de anumite semnale afectogene, semnificate doar pentru el, cum sînt plînsul copilului pentru mama care doarme, zgomete neobișnuite ale morii care funcționează în timp ce morarul a adormit etc. La omul normal se disting corespunzător mai multe stadii de activitate electrică a creierului, fiecare fiind caracteristic pentru un anumit grad de profunzime al somnului, pentru relațiile mai mult sau mai puțin strînse pe care omul le mai păstrează cu lumea înconjurătoare, cu visele pe care le are, cu mișcările pe care le face în timpul somnului, cu activitatea organelor lui interne etc.

Stimuli ritmici repetați timp îndelungat — zgomotul roților de tren, legătura cu copiii mic, mersul regulat al unui motor, urmărește îndelungată a unui proces de producție în condiții de liniște, de monotonie, etc. — stimulează somnul. Studiul modificărilor activității electrice a creierului în astfel de condiții a arătat că semnele electrice specifice somnului apar mai ușor la stimuli ritmici și monotoni vizuali decît la stimuli acustici, cînd sînt indivizi la care aceste semne electrice apar mai greu decît la alții. Pe această bază au fost stabilite unele criterii care permit ca, în anumite procese de muncă, să fie luate măsuri preventive pentru evitarea accidentelor, să fie selecționate pentru anumite condiții de muncă persoane cu caracteristici funcționale electrocerebrale mai adecvate.

Mijloacele moderne de cercetare îngăduie științei să pătrundă tot mai adînc mecanismul și natura somnului, ceea ce are o însemnată deosebire atît pentru vindicarea unor boli ale sistemului nervos, cît și pentru lămurirea unor aspecte importante ale fiziologiei muncii.

Măgurile Branului văzute de pe Bucegi

Foto: A. Stoeneșcu

ȘFATUL MEDICULUI

LA MUNTE SAU LA MARE?

„Tovarășe doctor, să-mi petrec concediul de odihnă la munte sau la mare?” — Iată o întrebare care ni se adresează frecvent, deși nu totdeauna se ține seama de răspunsul nostru.

Eram medic de întreprindere la una din marile noastre uzine metalurgice. Într-una din zile, încă de la prima oră de consultații, s-a prezentat la cabinetul medical I. B., ajutor de sudor. Îl cunoșteam bine, alți ca pacient — îl tratasem în același an, primăvara, pentru o formă ușoară de Basedow — cît și ca vecin, deoarece locuim în același bloc. Într-îndu-l cel aduce la consultație, mi-a răspuns pe un ton iritat că nu înțelege să fie obligat să facă ceea ce vreau eu. Ce se întâmplase?

Intenționînd să consolidez rezultatele obținute în primăvară și, în același timp, să preîntîmpin o recidivă a bolii, propusesem comitetului sindical să fie trimis pentru tratament într-o stațiune balneară de munte.

— Ce să fac la munte? mi-a răspuns el. Eu vreau să plec la mare. În fiecare an am fost pe litoral și m-am simțit foarte bine. N-am ce căuta la munte.

— Bine, dar pentru boala d-alee este indicat concediul la munte. Acolo poți beneficia de tratament și climă corespunzătoare.

— Tovarășe doctor, nu pot să renunț la mare. Am aranjat și cu loajă, și cu știi, de la montaj general, uitasem să vă spun, mergem împreună. Ne luăm și unidtele. Știu că un loc de curvie în care nici nu-ți trebuie unidte. Marac mea poartă un pescuț. Am unidte de bambus, mi-am cumpărat și mîlneșă, și de nylon, iar dv. mă trimiteți la munte.

Văstăd că nu o scot la capăt, am luat-o de la început. I-am explicat că, dacă merge la mare cu o atenție cronică pentru care este indicat muntele, poate să se întorcă mai bolnav decît a plecat. I-am dat exemplul pe cel care n-are respectat indicațiile medicale de tratament balnear pentru reumatism și s-a cu înțeles în cirje, anchiloză (aveam un caz la turnătorie), dar a fost inutil.

După o săptămînă s-a prezentat din nou la cabinetul de consultații. Era de nerecunoscut: slab, cu privirea strălucitoare și fixă, transpirat —

semnele unei crize acute de Basedow.

L-am internat numaidecît la spitalul întreprinderii. Pe drum mi-a relatat cum, după discutația avută, a încercat bilețul de tratament și chiar în aceeași seară a plecat cu loajă, pe motocicletă, la mare.

Adesea mă întreb: de ce unii oameni bolnavi de rinichi, ficat sau de stomac, cărora o cură de ape minerale la Călimănești, Slănic, Govora le-ar face numai bine, cer cu strîlucire să fie trimiși la Eforie sau la Techirghiol? Sînt oare mai importante decît propria sănătate pescuitul, plimbările cu motocicletă pe litoral?

În alte cazuri, bolnavii avînd diferite afecțiuni de natură osteo-articulară, trimiși la mare pe baza indicațiilor medicului, respectă prescripțiile numai pînă ajung pe litoral. Din exces de zel unii încearcă chiar din prima zi, printr-o expunere excesivă la soare, să obțină dintr-o dată rezultate terapeutice pentru întreaga perioadă a curei.

Acești bolnavi pierd 4-5 zile din timpul efectuat tratamentul pentru a-și vindeca cu totul altă boală: insolajta contractată datorită imprudenței lor.

Cu cîțiva ani în urmă am fost deținat, ca medic curant, la Vatra Dornei. În general, aici sosește bolnavii avînd diferite afecțiuni ale inimii, hipertensiune arterială etc. care, în afară de avantajele repausului și ale climatului, beneficiază și de un tratament de fizioterapie modern. Mi-au dat mult de lucru unii bolnavi care, cînd se simțeau mai bine, începeau să exploreze munții din jur, tentați de performanțe sportive. Deosezi, aceștia pierdeau într-o singură zi tot ce realizaseră în două săptămîni de tratament. Exagerări de acest fel se înregistrează și în alte stațiuni balneare unde sosește bolnavii de ulcer gastro-duodenal, colite, hepatite cronice etc. Deși medicul stațiunii le prescrie cantități mici și progresive de apă de la un anumit izvor, pentru a lăta toleranța organismului, unii dintre acești bolnavi iau la rînd toate izvoarele, cu paharul în mînă, făcînd tot timpul zilei adevărate curse de la un izvor la altul, neprecupețind nici orele de odihnă, numai pentru a profita cît mai mult din virtuțile curative

ale apelor minerale. Sînt cunoscuți multe cazuri în care consumul excesiv de apă minerală, împotriva indicațiilor medicale, a provocat complicații digestive grave.

În fiecare stațiune balneară, unora dintre bolnavi care, în afară de afecțiuni de inimă, mai suferă și de ficat sau de stomac, li se asigură un regim alimentar corespunzător. Dar care poate fi efectul cînd pacientul, după ce la seara masa de regim, intră în restaurant și consumă locală ceea ce li este contraindicat — mîncare pregătită din carne tocată, băuturi alcoolice etc.? La sfîrșitul curei, acești bolnavi se plîng: — Am impresia, tovarășe doctor, că nu mi-a prilit deloc regimul prescrip. M-am întors mai bolnav decît eram înainte.

De altfel, în stațiunile balneare, probleme medicale ridice nu numai bolnavii cronici, veniți pentru tratament, ci și oamenii sănătoși, domnici de odihnă. Uneori, medicul este chemat să facă respirație artificială unor înalțorii neexperimentați care, în ciuda protestelor „Salva-murului”, se ambiționează să se îndepărteze de coastă mai mult decît le permit forțele. Sau trebuie să intervină de urgență, în condiții improprie, pentru a scoate din starea de șoc persoane sănătoase, venite la „odihnă”, care și-au propus să parcurgă, în mare forță și pe căldură sulocantă, distanțe aproape olimpice. Mai trebuie reparate și entorsele și fracturile, aproape „epidemice”, înregistrate după meciurile de fotbal dintre echipe de seniori care n-au mai pus piciorul pe mîngă de 20-30 de ani. Gastro-enteritele acute, de asemenea, fac să crească „morbiditatea” în stațiune a doua zi după „seara de dans”. Fără a mai vorbi de hipertensiunile arteriale care se declanșează la persoane mai în vîrstă ce pornesc la ascendență, fără nici un antrenament prealabil, încă din prima zi a concediului.

Locul de concediu cel mai potrivit — fie muntele, fie marea — va fi întotdeauna acela care corespunde mai bine necesităților organismului, cu condiția să evităm excesele și să nu neglijăm indicațiile medicului.

Dr. D. BORUNDEL

Monoșină suspendată

La Moscova urmează să fie construită o linie de cale ferată suspendată, cu o singură șină (monoșină). Această linie va porni de la una din stațiile finale ale metroulului spre o așezare de la periferia orașului.

Un meteorit „terestru”

În timp ce ara, tractoristul cehoslovac D. Vanek a auzit un șuierat puternic, care a acoperit pînă și zgomotul motorului. În același timp, șenila tractorului a fost ruptă, fiind lovită de o bucată de metal venită dintr-o direcție necunoscută, după toate probabilitățile... un meteorit. Cercetările efectuate la Academia de

lui. Capacitatea de trafic va fi de 40 de trenuri pe oră, circuliind cu viteza de 150 km/oră. Trenurile vor fi alcătuite din mai multe vagoane, fiecare pentru 100-120 de călători.

Știința a Slovaciei au arătat însă că „meteoritul” reprezenta un oțel aliat de înaltă calitate, cu evidente urme de prelucrare terestră. În consecință, se consideră că nu era decît fragmentul unui satelit artificial al Pămîntului sau al unei rachete cosmice dezagregate la mari înălțimi.

„Busola biologică”

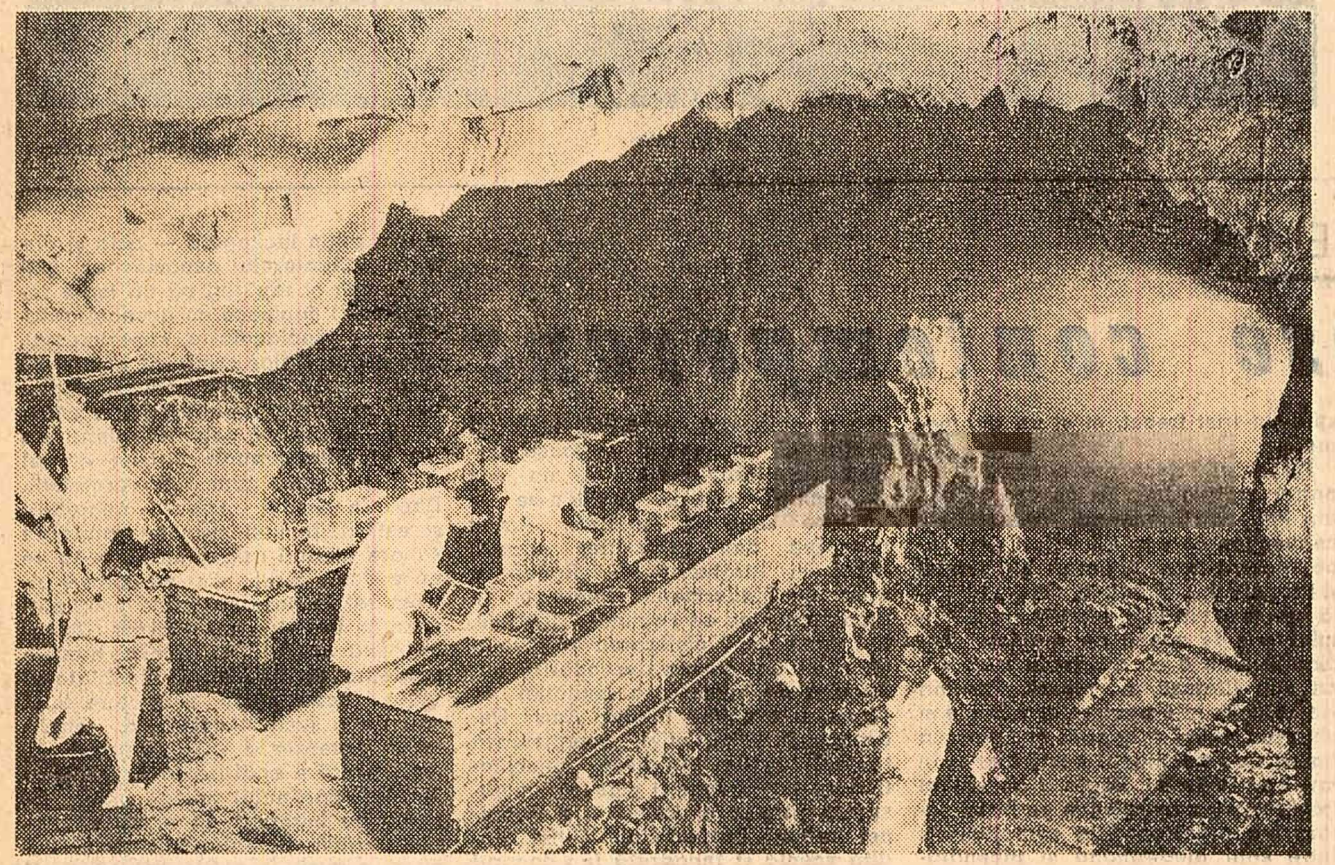
Un număr foarte mare de specii de animale sînt sensibile la variații spațiale ale cîmpului electric sau magnetic. Rezultate interesante — relatează revista „Science et Vie” — au fost obținute în experiențele efectuate cu molușca Nassarius. Acest melc de mare are o deosebită capacitate de a se orienta după direcția cîmpului magnetic. Deplasîndu-se, de pildă, în direcția nord-sud a cîmpului magnetic terestru și fiind surprins, la un moment dat, de o schimbare a acestuia, produsă cu ajutorul unui magnet artificial, Nassarius se întoarce brusc, continuîndu-și deplasarea în direcția nord-sud a noului cîmp magnetic. Prelucrarea statistică a datelor obținute în timpul experiențelor cu privire la mișcările unui grup numeros de melci de moluște a arătat că orientarea globală a grupului concordă cu starea cîmpului magnetic terestru din acel moment. Aceste moluște se supun deci indicațiilor unei „busole biologice”.

Numeroase alte viețuitoare prezintă aceeași sensibilitate la variațiile cîmpului magnetic ca și molușca Nassarius. Este interesant de remarcat că, în general, acestea sînt sensibile la cîmpuri de intensități și variații spațiale slabe, înțînute frecvent în natură. La cîmpuri puternice sensibilitatea lor dispare.

Cercetările actuale urmăresc să stabilească dacă simțul de orientare al animalelor și, în special, al păsărilor migratoare are aceeași bază și care sînt influențele cîmpului electromagnetic asupra omului.

„Proiectul Moho”, elaborat de geologi americani, prevede atingerea prin foraj de mare adîncime a zonei de la baza scoarței terestre. Forajul urma să fie executat în Oceanul Pacific de pe o navă, deoarece la fundul oceanului scoarța este mai subțire. În ciuda eforturilor depuse, lucrările nu au putut fi duse la bun sfîrșit, intrucît navei nu i s-a putut asigura, ca bază de foraj, o stabilitate suficientă.

În prezent, oamenii de știință americani au anunțat Uniunea sovietică internațională că intenționează să reînceapă lucrările de pe o platformă mai bine ancorată. Sprijinul principal trebuie să-l ofere două submarine. La locul indicat, ele se vor scufunda pînă la 15 m, rămînd în fața cu un sistem special de ancorare. Pe ele se vor monta stîlpi de susținere înalți de 45 m, iar deasupra lor, la înălțimea de 30 m față de oglinda oceanului, platforma de foraj. Deoarece la adîncimea de 15 m apa rămîne liniștită chiar în timpul furtunilor, iar fundul platformei nu va putea fi atins nici de valurile cele mai mari, se poate considera că platforma va constitui o bază de foraj suficient de stabilă. De astă dată, forajul suboceanic de mare adîncime urmează să fie executat la nord de Porto-Rico, unde grosimea scoarței terestre e de numai 5 km. Pregătirile pentru realizarea proiectului vor dura un an și jumătate.

În cavernele peșterii Akyoshi Dai din Japonia trăiește într-un veșnic întuneric o faună bogată de lilieci și viermi orbi, o floră incoloră. Oamenii de știință japonezi le studiază chiar la fața locului pentru a le folosi în influența distrugătoare a luminii zilei

• În Danemarca a fost construit un aparat care detectează pînă și infime cantități de bioxid de carbon din atmosferă. În prezența gazului, discul aparatului devine cenușiu, iar apoi negru. Detectorul de bioxid de carbon este atît de mic încît poate fi purtat și la reverul hainei.

• Ziarul englez „Financial Times” relatează despre o nouă invenție care permite transmiterea luminii prin fasciole de fibre de sticlă elastice și flexibile. Pe această cale se pot transmite imagini de la o extremitate la

alta a unei conducte chiar dacă este încoavată. Fibrele pot fi de nite cap la cap și chiar trece prin tuburi, la fel ca și cele electrice.

• Pe fondul renunțelii „grote albăstre” de pe insula Capri a fost descoperită o statuie antică. Întrucît intrarea în grota este foarte îngustă, împiedicînd accesul unor ambarcațiuni corespunzătoare, statuia a fost transportată de scafandri în marea deschisă, unde de la adîncimea de 15 m a fost ridicată pe bordul unei nave. Statuia, veche de 2000

de ani, este acoperită de un strat gros de vegetație acvatică și mici animale marine. După curățire, se va putea stabili cu precizie. Deocamdată se presupune că e vorba de un satir sau un atlet.

• Cercetătorii de pe nava oceanografică „Profesor Albrecht Penck” a R. D. Germane au descoperit în golful Guineei un curent marin care, la adîncimea de 250-300 m., se deplasează spre răsărit. S-a stabilit că apele acestui curent curg cu o viteză de trei ori mai mare decît cele de la suprafață, îndreptate în sens opus.

A collection of illustrations and text for a contest. It includes a drawing of birds, a drawing of a man with a hat, and a drawing of a man with a bag. Text includes: 'La țintă!', 'Intre păsările Deltei', 'De ce se ține așa fălos?', 'A călător care a devenit emblema Festivalului filmului de la Mamaia.', 'desen de NELL COBAR', 'Ce treabă-i asta, tovarășe? De-abia ieri l-am scos de la curățat și azi ieri s-a pîtat!', 'Dumneata n-ai învățat să arunci hîrtiile la coș?', 'Ba da, da' n-am învățat încă să nimeresc...', 'desene de RIK AUERBACH'

Ridicarea la putere

Imaginea celei mai noi rafinării, cum e cea de la Brazi, surprinsă în plină amiază a unei zile de vară, strălucind, până la orbirea privirii, din toate turlile ei, ce niște uriașe oglinzi de metal de mătasea soarelui, și un înțeles mai larg. Fiindcă soarele, fixat pentru o clipă pe coloanele argintii ca o emblemă a lor, este prin excelență un astru activ, dăruitor de viață, și exprimă cif se poate mai plastic sensul complicațiilor procese care se petrec în uriașele retorte de metal. La urma urzei, țigile, care sosește aici prin conducte din schele, nu este de fapt energie solară condensată, înmagazinată în mari depozite subterane — iar icsușina chimiei moderne, care a găsit căile subtile de a-l prelucra în cauciuc și în fire de mătase, nu se ia la înțrecere de fapt cu natura? Polietilena, de pildă, este altceva decât lemnul de mătase? N-are „prototip”, în natură. Este o substanță nouă, creată de icsușina omului.

Numerose exemple pot dovedi marile posibilități ale chimiei de sinteză, ale petrochimiei. Dezvoltarea acesteia din urmă a cunoscut în ultimul două decenii o astfel de amploare, încât specialiștii obișnuiesc să alime că, începând de prin 1940, petrolul a intrat într-o nouă vîrstă a lui — vîrsta petrochimică. Este o etapă de viață nouă, mult mai complexă. Știindu-l din vechime, încă din legendele despre „locul sacru” sau despre apele de catran ale Styxului, omul descoperă relativ recent, abia de un secol, să-l folosească, mai întâi ca sursă de lumină, iar apoi ca sursă de energie. A-cesta este vîrsta, înfi a prelucrării țigileului. A urmat apoi ofensiva chimiei petrolului.

Nu aflăm azi în plină vîrstă petrochimică a petrolului. Asta nu înseamnă că ponderea lui, ca sursă de combustibil, s-a micșorat. Dimpotrivă. În ciuda apariției energiei atomice, petrolul este și va persista să fie multă vreme sursă de energie a majorității mijloacelor de transport, pe uscat, pe apă și în aer. Totodată, însă, se afirmă ca materia primă nr. 1 a chimiei. Astăzi se fabrică peste 3.000 de produse petrochimice și numărul lor sperăște an de an. Se prevede că, în viitorul apropiat, jumătatea din producția industriei chimice să fie furnizată de petrochimie. Și asta nu numai datorită unei continue

adică ruperea moleculelor în fragmente mai mici și în fine polimerizarea sau recombinarea unor fragmente asemănătoare în noi structuri moleculare, sint procese tehnologice de bază în rafinării, cum ar fi prelucrarea pieselor la strung și montajul înlocuirii întreprindere metalurgică.

După definiția pe care o cunoaște oicine din manualele elementare de chimie, petrolul este un amestec de hidrocarburi. De aceea, în mod logic, prima operație constă în a separa acest amestec în componenții din care e format. Lurcul acesta se întâmplă de fapt în prima

juns la capătul numai al uneia dintre numărările ei ramuri. Fiindcă de la aceleși D.A.V. se desface o altă ramificație și mai stufoasă, alcătuită dintr-un grup de instalații care compun așa-numita „platformă de reformare catalitică”. Parcă anume ca să-l dovedească miraculoasele posibilități ale chimiei moderne. Fiindcă „benzina ușoară”, considerată ca un produs finit al instalației D.A.V., e utilizată aici abia ca materie primă. O sumedenie de substanțe destinate fabricării de coloranți, medicamente, produse petrochimice își află sursa în aceste uriașe retorte. Dar să discutăm sistematic.

■ Vîrsta petrochimică ■ Ce trebuie să știe vizitatorul ■ „Produse albe” ■ Înaltul obelisc ■ Pădurea de argint ■ O hartă și itinerariile ei

instalație numită D.A.V., adică distilație atmosferică și în vid. După cum arată și denumirea, țigile trece aici printr-o dublă distilare, una la presiunea normală, alta forțată, — operații din care rezultă: produse albe (benzină, petrol, motorină), păcură și gudron.

La rafinării de la Brazi, D.A.V.-ul se remarcă prin caracteristicile ei moderne. E o ciadăle masivă, cit un furnal, care concentrează în scheletul ei metalic „o întreagă rafinărie”, cum spun cei care lucrează aici. Înstrăzată cu cuploare de mare randament și automatizare complexă, elastică la manevră, avînd o mare capacitate de prelucrare, ceea ce îi asigură buni indici economici. Proiectată de

„Reformarea” îi pare vizitatorului ca o pădure de argint, neclintită. Doar zgomoitul surd al cuploarelor face impresia unui pîru vijelios sau a unei cascade. În primele instalații, cele cu coloane înalte și drepte, benzină e reformată, adică formată în alt chip, în prezența unui catalizator (de aici și denumirea de „reformare catalitică”). Mai precis: se produce un fenomen de rupere (de cracare) a moleculei, despre care am mai pomenit. Unele lanțuri se „ciclicează”, alcătuiind un amestec de hidrocarburi aromate, altele se „izomerizează”, formînd așa-numitele hidrocarburi lineare. Aromatele și hidrocarburi lineare se îndreapă către alte instalații. Spre depozite pleacă benzina reformată cu o „cifră octanică” substanțial îmbunătățită (peste 90). Cifră octanică, noțiune ce devine din ce în ce mai populară o dată cu dezvoltarea automobilismului, reprezintă un indice de calitate. Benzina cu un număr ridicat de octani nu produce „detonație” în motoare.

Tot în cadrul platformei, într-o altă instalație, se realizează hidrofinarea motorinei. Aici, obișnuita motorină trece printr-o operație de inobilare și devine motorină specială. Noua denumire este binemeritată. Fiindcă derivatul înobilat e curățat de impurități, realizînd în motoare o combustie mai bună. Se menține în stare lichidă și la minus 15 grade. Și — nici acest amănunt nu e de neglijat — are o culoare plăcută, mai clară, cum e uleiul de floarea-soarelui, gălbui-transparent, (spre deosebire de înfățișarea brun-roșcată a motorinei obișnuite). Dar oare mai e necesar e se sublinia consecințele utilizării raționale a acestui combustibil, a cărui importanță e în continuă creștere datorită „dizelării” agriculturii, a transporturilor feroviare, rutiere și maritime? Pătrunderea motorinei în aceste secloare e motivată de consumul cu mult mai redus (cu 25—40 la sută) față de benzina ce ar fi necesară pentru efectuarea aceluiași operații.

Înainte de a urmări mai departe procesul din ce în ce mai adîncit al prelucrării, e momentul să mai facem încă o remarcă. Și anume: tehnica nouă ce caracterizează aceste instalații a început pe mina unor gospodari pricepuți, stăpîni pe cunoștințele lor. Graficul urcător al valorificării tonei de țigile reflectă și o creștere corespunzătoare a prețului în meseria o oamenilor.

Deși la conducerea instalațiilor au fost aduși rafinori cu experiență, deși aceste instalații merg în condiții bune, — omenii rafinării învață în continuare. Tehnica prelucrării petrolului progresează neînclent. Trebuie să te ții la curent cu tot ce e nou în înfraga lume. Și nu este întâmplător că cei care se remarcă drept cei mai buni în producție sînt niște oameni studioși, cu dragoste de învățare. Astfel, unul din mîștrii truțași de la „platformă”, Dionisie Filipescu, s-a numărat printre cei mai silitori elevi ai cursului de specializare, pe care l-a absolvit recent. Faptul că a studiat organizarea muncii, analizele de laborator, aparatele de măsură, tehnologia și sti-mulează inițiativa la locul de muncă. Se întîmplă, de pildă, ca rezultatele analizelor de laborator să nu coincidă cu deducțiile sale pe baza observării aparatelor instalației. Într-un asemenea caz, mîștrul nu se prîpîște. Cere repetarea analizei. Și abia atunci le măsurile ceea se impune.

Deși finăru inginer Stoica Adrian, tot de la platformă, a terminat de trei ani facultatea, fiind deci la curent cu aspectele noi ale tehnicii din specialitatea lui, el urmează totuși un curs de „perfecționare” la Ploiești. Aici audiază prelegeri privind tehnologia moderne în domeniul prelucrării petrolului.

O dovadă că oamenii stăpînesc bine munca de dirijare a noilor instalații este și faptul că ei nu se mărginesc numai să le supravegheze cu corectitudine, ci adesea intervin activ, aducîndu-le îmbunătățiri constructive, realizează numeroase inovații, laîc cîteva exemple în acest sens, culesse doar de la o singură instalație. În urma unor modificări constructive la una din coloane s-a mărit procentul de extract benzenic (circa 20 de tone lunar). Trei ingineri — A. Stoica, Titus Alexandrescu, A. Pavlov — au scurtați prin aplicarea unei inovații propriu timpul de revizie a instalației. Un alt colectiv de inovatori — Nițu Ștefan, Trifan Marian, Dan Mihai — muncitorii la aceeași instalație, au creat un dispozitiv automat pentru separarea catalizatorului ei.

Pe întreaga rașinărie se pot cita multe asemenea inițiative. În cursul anului trecut, „Brazii” s-au remarcat ca a doua pe țară în privința inovațiilor. Și oare acest

fapt nu vine să confirme încă o dată competența oamenilor de aici în stăpînirea tehnicii noi?

Luai un manual elementar de chimie organică. Petrolul și derivatele lui îl străbat de la un capăt la altul, începînd cu cele mai simple hidrocarburi și pînă la acizi grași și detergenți (înlocuitori ai săpunului). Așa se face că, pentru a se lămuri cit mai concludent ce înseamnă o noțiune atît de simplă ca „valorificarea superioară a tonei de țigile” și, în consecință, ca să arăți la ce folosește culeare sau culeare derivat al petrolului, trebuie să urmărești un lung lanț de combinații, străbătînd chimia organică în cruci și în curbezi. Fiecare din aceste simple derivate, fie că se cheamă benzen sau pentan, sînt ca niște cărămizi. Din alăturarea lor în cele mai diverse moduri rezultă edificii chimice din cele mai felurite. Așa, de pildă, în mai multe instalații ale platformei din rafinării de la Brazi se obțin cele trei hidrocarburi din familia „aromatelor”: benzen, toluen și xilen. Pe o altă ramificație se obțin așa-numitele fracții ușoare, din rîndul cărora amintim pe cele cunoscute din manualele elementare de chimie — pentanul și butanul.

Pentru a vorbi cu totul sumar despre posibilitățile de utilizare a fiecăruia ar trebui să facem de fapt un rezumat aproape al întregii chimii organice. Numai benzenul singur poate sluji ca element constitutiv al unui vast eșafodaj chimic. Urmind o anume succesiune a combinațiilor, de la benzen se ajunge la izopropil benzen. De aici drumul se bifurcă. Pe unul din ele se ajunge la acetoni și de aici la solvenți în industria lecurilor. Pe altul la fenol, caprolectamă și la fîrul de relon.

Și abia sîntem la început. Reprezentat grafic, printr-o simplă schemă, benzenul arată ca un mare centru de comunicații desenat pe o hartă, din care pornesc o sumedenie de căi. Pe lingă cea pomenită mai sus către fenol, mai pot fi indicate cîteva de mare importanță. Benzen-benzidina — industria coloranților; benzen-izopropilbenzen — cauciuc sintetic; benzen-dexlan sau hexacloran (insectofungicide); benzen — industria medicamentelor.

Vă îndepărtați ce ar însemna pentru a reda în formule chimice, fie numai în mod schematic, măcar unul din aceste itinerare. Nu e cazul să intrăm în amănunt. Doritorilor de date suplimentare le recomandăm cărțile de specialitate. Ceea ce trebuie remarcat însă e faptul că pe acest parcurs, metamorfozele benzeneului sînt însoțite de substanțiale creșteri de valoare. De 6 ori în fenol, de 8 ori în hexacloran etc.

Sîntem în plin domeniu al creațiilor petrochimice, acolo unde țigile atinge indici maximi de valorificare. În cauciuc sintetic, benzenul înlocuiește păduri de arbori Heavee, iar în firele de relon păduri de duzi, crescătorii de viermi de mătase. Polietilena, masă plastică obișnuită din etilenă, înlocuiește hîrtia de împachetat (cine nu cunoaște pungile transparente și impermeabile confecționate din acest material?), lemnul de construcție sau, chiar metalul, întrucît poate fi utilizată la fabricarea robinetelor și a conductelor de apă. Tot din fracția etan-propan se obțin glicolii și fibrele de tip melana, (rolanul), care înlocuiesc lîna.

Un poem modern al creației chimice s-ar putea scrie pornind de la negrul lichid uleios — țigileul. S-ar putea înfișța lîrme de oi și păduri foșnoitoare răsărînd din valurile sale, așa cum anticul Lucrețiu a descris obîrșia lumii în al său „Poem al naturii”. Un univers inedit și plin de surprize stă în fața creatorului de sinteze chimice, făcînd din el un explorator al necunoscutului, asemeni geologilor sau astrofizicienilor.

Iată de ce e vorba despre petrochimie înseamnă a gîndi departe în viitor. Multe însă din cele pomenite mai sus aparțin prezentului. Altele sînt în curs de a se înfăptui. Dincolo de rafinării Brazi se întinde un vast șantier. E sectorul petrochimic. În prima fază, vor intra în funcție instalațiile pentru prelucrarea complexă a gazelor. Se vor obține polietilena de presiune înaltă, glicolii, anhidridă ftalică și altele. Și asta într-un viitor apropiat. Dar proiectanții se gîndesc de pe acum la noile șantiere.

BORIS CARAGEA

ION BIȚAN

Flori violete

Cotidiană

Îmi place frumosul cotidian.
Cine nu-l știe, acela să-nvețe:
„Se naște o nouă frumusețe”.
Acesta-l frumosul cotidian.

Îmi place și ritmul cotidian.
Cine nu-l simte, acela să știe:
„Se naște o nouă euristică”.
Acesta e ritmul cotidian.

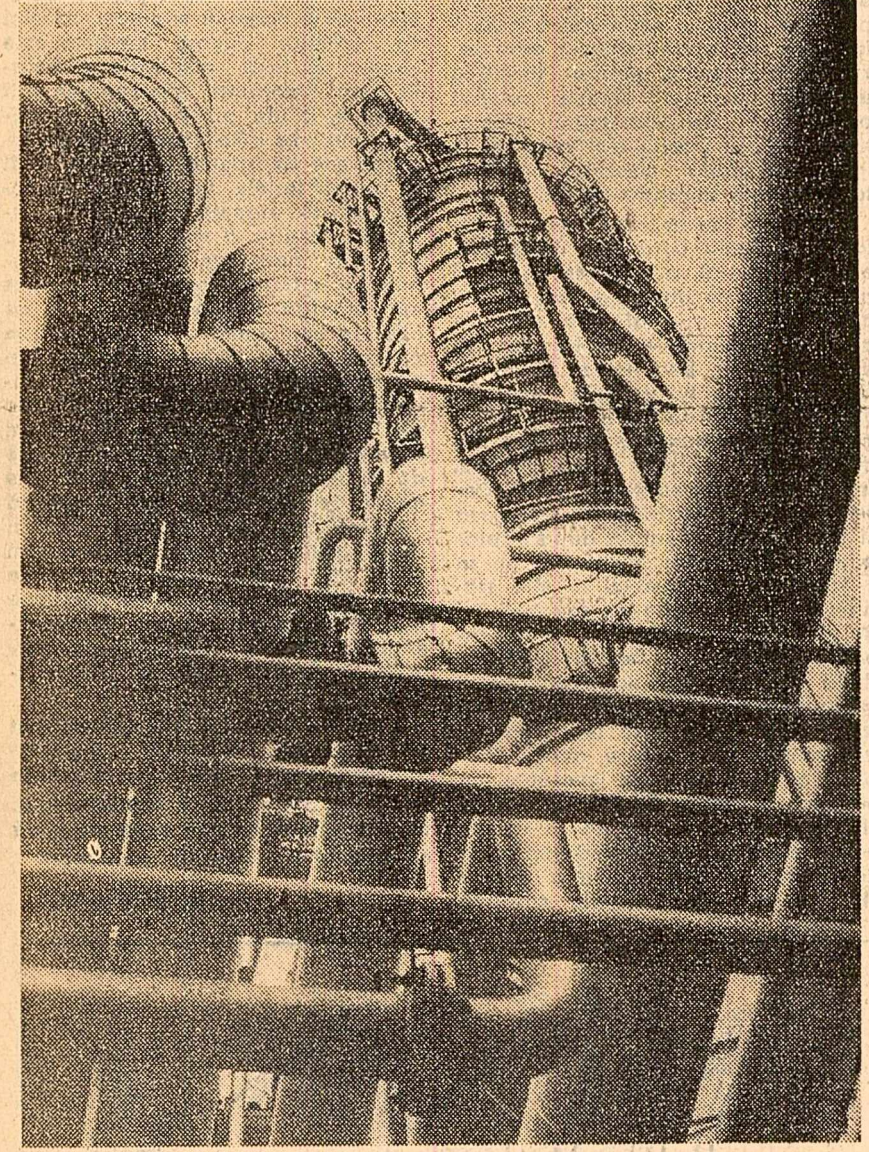
Și sensul îmi place, cotidian.
„In flece cîntec, in flece faptă”.
Se naște veșnic o nouă treaptă”.
Acesta e sensul cotidian.

Eugen FRUNZA

Cîntec de șantier

De-atuncea l-am luat cu noi
tot ceru-n care am cîntat
și-n care visul nostru încă
mai zboară, ca un albatros.

Victoria Ana TĂUȘAN

Unul din turnurile Braziilor argintii

perfecționări a posibilităților tehnicii petrochimice în domeniul de creație a unor substanțe noi, ci, mai ales, datorită faptului că acest proces de perfecționare e însoțit de importante rezultate economice. Astfel, o cantitate de țigile în valoare de 1 leu sosește progresiv la 4 lei dacă e prelucrată în instalațiile din rafinării în combustibil, ajungînd la valori de 40 de lei, dacă e prelucrată superior, în variata gamă a agregatelor petrochimice.

Iată ce trebuie să știe vizitatorul care trece pragul unei rafinării moderne, înainte de a se lăsa furat de pitoreasca strălucire a „pădurii de argint” străbătută de alei largi și drepte. El trebuie să înțeleagă de la bun început de ce obținerea de clasice „produse albe”, utilizate drept combustibil, poate contribui, numai asociată cu petrochimia, la valorificarea cit mai economică și mai rațională a produselor petroliere.

I.P.I.P. (Institutul de proiectări a instalațiilor petroliere)-Ploiești și realizată prin colaborarea întreprinderilor de utilaj petrolier din țară, ea vine să certifice încă o dată maturitatea industriei noastre și a cadrelor tehnice din ramura petrolului.

Și instalația de cocare, pusă în funcțiune în cursul lunii mai, e tot un rezultat al acestor strădăni creatoro. Aceiași proiectant, aceiași întreprinderi furnizoare, aceiași constructori, aceiași pasivne pentru tehnica înaintată.

Privită de departe, cocarea pare un înalt obelisc dantelat. Cînd vîi mai aproape constai că partea ei dinspre vîrf constituie scheletaria metalică a patru turluri de foraj. Da, întocmai, sînt patru turluri de foraj. Mai mult chiar, dacă urci niște trepte de metal, vei da de patru granice și de patru mese rotative, înlocuite ca la sonde. Chiar și muncitorii de aici sînt foști sondori, cu practică îndelungată la întreprinderile de foraj.

Această imagine inedită scoate în relief și caracteristica aparte a proceselor tehnologice ce se petrec aici. „Cocarea” reprezintă încă o treaptă pentru adîncirea prelucrării țigileului în rafinării, pentru valorificarea lui superioară. Aici, rezultatul rezultat de la instalația precedentă — D.A.V. — (reprezentînd cam 20 de procente din materia primă inițială) se metamorfozează din nou în produse albe și cocs (cocs de petrol, cu o mare căutare pentru electrozii de sudură și cuploare electrice). Cocsul acesta se depune în patru mari rezervoare, „camere de cocare”, cum li se spune. De aici e extras prin... foraj. Înfi se sapă o coloană prin stratul de cocs. Apoi, prin deschizătura făcută e introdusă un jet de tona interiorului căreia înșește un dej puternic de „pă. Stratul de cocs, dislocat, se scurge într-o mare bazin de beton. Și această operație, numită în termeni de specialitate „lăzirea hidroalică a cocsului”, se înscrie, împreună cu altele, în rîndul acelor elemente noi ce dau un caracter modern întregii instalații.

S-ar părea că am ajuns la capătul prelucrării țigileului. Dar nu este așa. Am ar-

Vasile NICOROVICI

PE SCENELE TEATRELOR

Două piese contemporane

Alăturarea într-un spectacol a două lucrări atît de diferite ca Biedermann și Incendiarul și Inima mea este pe înălțimi poate părea, la prima vedere, arbitrară. Dar numai la prima vedere. Intre farsa tragică a lui Max Frisch și lăunzul poem al lui Saroyan, diametral opuse prin conținut și modalitate dramatică, există totuși o legătură. Căci, dacă în finalul piesei, Saroyan afirmă prin micul său erou, Johnny: „Nu vreau să spun nici un nume, tată. Dar, undeva, ceva nu este cum ar trebui să fie”, Frisch spune pe nume, cu violență, cu sarcasm, cu dezgust. El demască, în persoana „onorabilului” domn Biedermann, filistinismul și josnicia lumii burgheze, dezvăluînd complicitatea ei cu fascismul. Grosescul sumbru al piesei sale și urmasă e-moționantă pledoarie a lui Saroyan pentru oamenii cinști și buni, poezi ai vîieii și frumuseții, a căror inimă „se atîna pe înălțimi”.

Pentru a descifra parabola lui Max Frisch nu e nevoie de prea multă imaginație. În pătania domnului Gotlib Biedermann, devenit în ciuda strășniciei gâzi de pompieri ce-l înconjoară locuința, gazdă binevoitoare a unor incendiarilor care-l vor da foc casei cu propriile sale chibrituri, e ușor să recunoști festa jucată de către fasciști unor burghezi „cumsecade”, pe măsura conștientă treptate ale acestora. Morala „piesei moralizatoare fără morală”, cum o intitulăse autorul, ar putea suna pe românește cam așa: „Dacă te înhățești cu incendiarilor, nu te mira că-ți arde casa”. E, așadar, nu numai o privire plină de sarcasm

pe un trist trecut, ci și un avertisment.

Piesa lui Frisch are o certă rezonanță agitatorie. Ea se conturează din linii volt îngroșate, personajele convenționale capătă valori de simbol pentru caracterizarea burgheziei și fascismului, pamfletul merge la înțeles precis și virulent. Meritul spectacolului pus în scenă de regizorul Lucian Pintilie e că a adăncit mult canavaua literară a piesei, trăind simbulurile în caractere dramatice și obținînd astfel o bogată și nuanțată gamă de semnificații peste text și în favoarea textului. Regia a accentuat trăsăturile caracteristice pe baza cărora s-a creat sordida complicitate. Intre soții Biedermann și incendiarul Perahim, care exprimă parocdă toată opulența și prostul gust burghez, piesa lui Frisch devine atîd de artistic elocventă încît comentariul corului apare de un didacticism inutil.

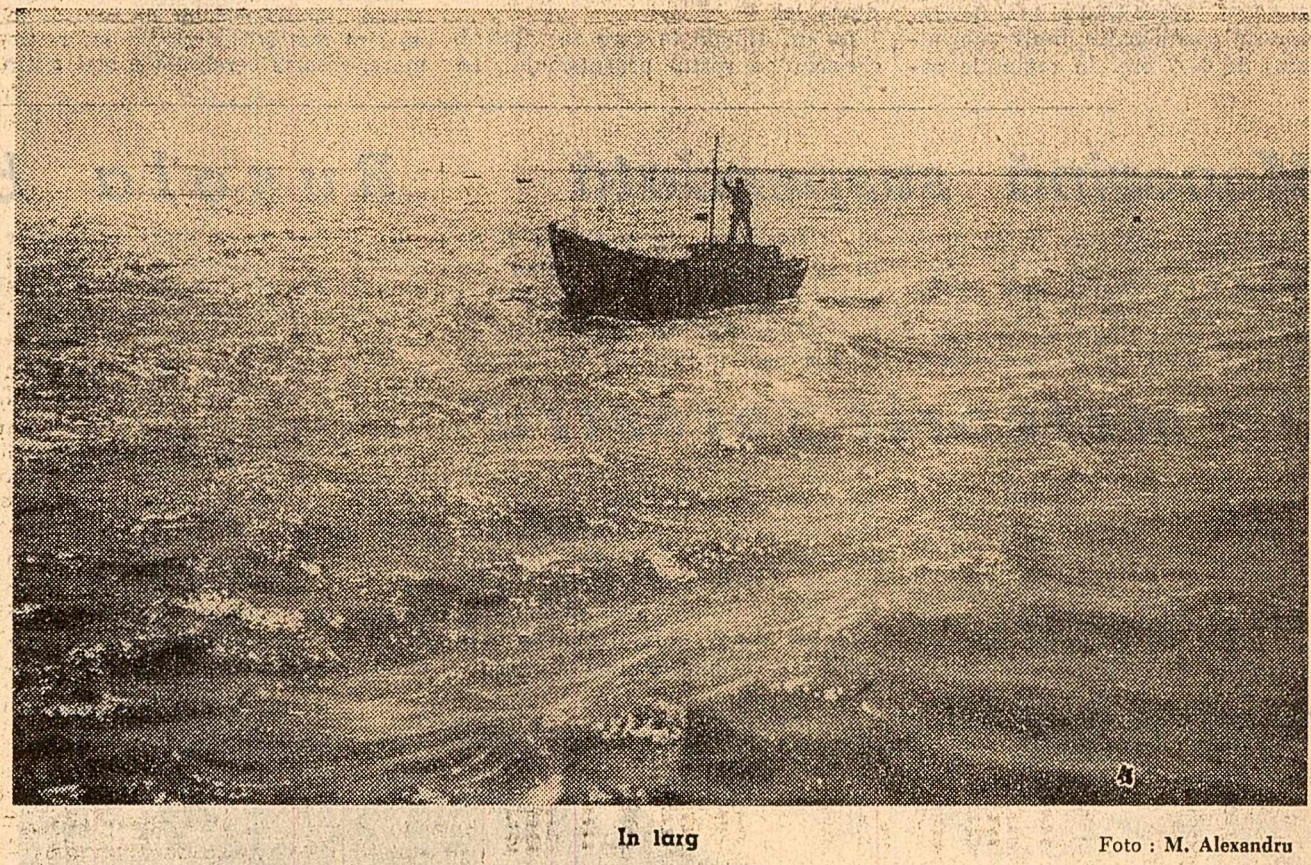
Trăcînd în zona de puritate a piesei lui Saroyan, Lucian Pintilie își descoperă — în contrast cu incisivitatea satirică din Biedermann — prețioasă calitate de sensibilitate și poezie. Aci, începînd cu decorul lui Paul Bortnovski, de o aeriană lîmpezime, totul devine cald și omenesc. Oamenii sînt buni, aproape copilărește buni și naivi, lumea ar putea fi frumoasă dacă pe pămînt ar răsună doar versuri și cîntece. Dar lumea e rău întocmită. Versul și cîntecul rădăcesc fără adăpost. Un sentiment de tristețe, dar și de frumusețe și demnitate umană e celor „mulți și mari a căror viață e poezie”, străbate spectacolul, comunicîndu-se învalului publicului.

Cu toate că aci imaginea scenică

e mai puțin încheagată — asta și datorită caracterului expozițiv al textului, dar și faptului că nu toate rolurile sînt compuse cu aceeași adîncime — spectacolul e, experimental, interesant. Chiar dacă de astă dată Octavian Cotescu nu acoperă deplin personajul, distribuția sa în aceeași seară într-un rol complet diferit de cel din Biedermann și cere efortul de a-și lărgi aria interpretativă. Dacă în deluții există inegalități și ezitări, în linii mari interpretarea sa are meritul originalității, ceea ce nu e deloc puțin, mai cu seamă într-un rol în care se poate ușa aluneca în banal și melodramă. Cotescu evită această primejdie printr-o împletire de candore, luciditate și umor, contribuînd mult, prin felul său de a juca tristețea, la tonalitatea generală a spectacolului. Emoționantă e apariția lui Fory Elter în rolul bătrînului actor, „omul cu inima pe înălțimi”. El a dat sîmănului artist, hoinar zdrăntuș și hă-mînd, o cură de noblețe și poezie. E una din cele mai frumoase creații ale sale din ultima vreme. Două copii adorabili, Vasile Mantă și Cezar Fătaru, primul cu multă sensibilitate, celălalt plin de hazul amar al „copiilor străzii”, împimă spectacolului un farmec cu totul aparte. Bunica (de fapt un personaj semi-mui care bolborosește ici-colo cite un cuvînt în armeneste) mi s-a părut în interpretarea Ansei Negreanu o prezență plastic reușită, dar mai exterior lucrărită decît doamna Biedermann. N-am înțeles de ce figurata evoluează rigid, într-un ritm quasi-solemn de procesiune care nu numai că nu e în sîrta generală al spectacolului, dar creează și o anumită monotonie.

În general, o seară cu valori artistice remarcabile, cu căutări îndrăznețe, cu preocupări serioase și interesante. Teatrul de calitate.

Traian ȘELMARU

In larg

Foto: M. Alexandru

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Din nou pe calea apelor Antrepozitiv frigorifer

O toaletă care asigură navele
Trei oameni în loc de o sută
Înainte de termen

La Giurgiu, navele se opresc din drumul lor. După îndelungi călătorii pe fluviu, mări și oceane, aici ele sînt reparate, capătă o a doua viață, pornind din nou pe calea apelor. Asemenea tuturor întreprinderilor industriale din țara noastră, Șantierul naval Giurgiu a cunoscut în anii puterii populare o intensă dezvoltare. Colectivul care lucrează la aceste șantier, specializat în revizuirea și repararea navelor maritime, obține an de an noi succese. Condițiile de muncă și ale deosebite față de cele existente în trecut. „Pe vremuri — își amintește tehnicianul Petre Piepteanu, șeful secției prelucrării mecanice — tot șantierul se compunea dintr-o cală, o hală cu câteva sturcuri și două mașini de găurit, un atelier de fierărie și unul de țimplărie, unde se făceau reparații vestigărești necesare întreținerii unor vase pescărești. Abia în anii din urmă mi s-au adus și vase mai mari. Dar reparații lor nu dădea multă bătaie de cap. Numai pentru scoaterea lor din apă și urcarea pe cală erau necesare eforturile a peste 100 de oameni, care înveteau ore nesfârșite la cinci scripeți. Această operație se făcea acum (în urma unei inovații a tov. Ilieșcu, maestrul de cală) doar cu 2-3 oameni!”

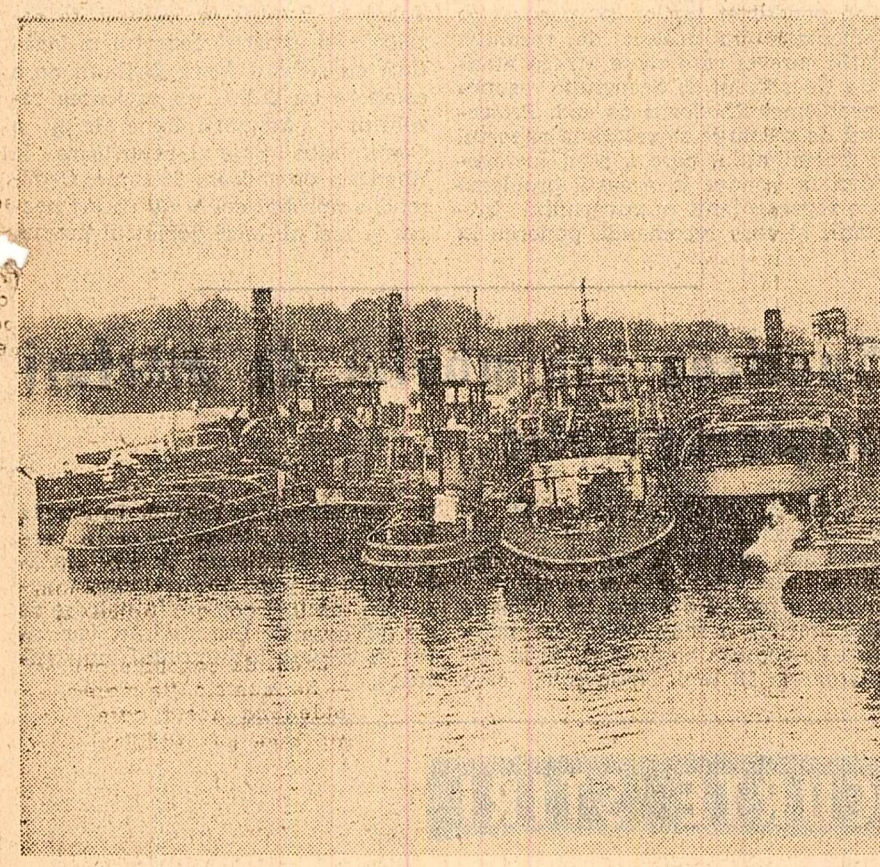
În prezent, șantierul are 6 hale moderne, dotate cu zeci de sturcuri, freze universale, raboteze, mașini de rectificat, ciocane electrice, utilaje de transport și ridicat. O dată cu dezvoltarea șantierului, cu înzestrarea lui cu mașini și utilaje noi, oamenii au învățat și au acumulat o bogată experiență în reparatul navelor. Numai anul trecut, cu ajutorul cursurilor organizate pe șantier, s-au calificat 300 de muncitori. Rod al eforturilor celor mai calificate cadre, o mare

partie din piese se confecționează în atelierul șantierului. Se scurtează astfel timpul de reparații și se realizează însemnate economii. După cum ne-au informat specialiștii de aici, atunci cînd piesele erau importate, o reparație dura uneori chiar și doi ani. Acum însă, durata a scăzut la circa 5 luni. Piesele asamblate și care se fabrică pe șantier — pistoane, cilindri, cuzineți, bolțuri și altele — sînt de calitate superioară, asigurînd prelungirea timpului de funcționare între două reparații.

Pe cală și în atelier întreprinși muncitorii pricepuți, cu o înaltă calificare și cu o practică îndelungată, bine cunoscută în întreprindere. Amintim cîteva dintre ei: Ion Negreanu, strungar, s-a remarcat prin aplicarea unor dispozitive care au dus la creșterea productivității muncii și la obținerea de economii anuale în valoare de circa 100.000 lei; Alexandru Velicu, controlor tehnic de calitate, a făcut anul trecut numeroase propuneri care au îmbunătățit funcționarea utilajelor. Prin aplicarea unui dispozitiv de prelucrare a fețelor înclinate, realizat de el, se obțin economii de 18.000 lei anual. Ajustorii Ion Sidău și Ion Cămărașu sînt, de asemenea, oameni de nădejde în întrecerea ce se desfășoară în atelierul șantierului. Insignele de frunțiș în întrecerea socialistă strălucesc pe pieptierii a 316 muncitori, tehnicieni și ingineri.

De la începutul anului au fost reparate înainte de termen — cu patru pînă la 27 de zile — 6 nave. Tot aici se repară și șlepurii, remorchere și alte nave care vor fi folosite în scurt timp la transportul corărilor spre magazinele de depozitare.

Florea CEAUȘESCU

Șantierul naval Giurgiu

Întoarcerea delegației guvernamentale a R. P. Romine din R. P. Bulgaria

Vineri dimineața s-a întors în Capitală delegația guvernamentală a R. P. Romine, condusă de Alexandru Birlădeanu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, care a participat la cea de-a patra sesiune a Comitetului mixt guvernamental român-bulgar de colaborare economică și tehnico-științifică. (Agerpres)

LUCRĂRILE SESIUNII CONSILIULUI EXECUTIV AL FEDERAȚIEI MONDIALE A OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ

Vineri, la Institutul medico-farmacologic din Capitală, au continuat lucrările sesiunii Consiliului executiv al Federației Mondiale a Oamenilor de Știință. În cadrul ședințelor de dimineață și de după-amiază a fost discutată, printre altele, problema organizării, în 1965, sub auspiciile F.M.O.S., a unui simpozion avînd ca temă „Dezvoltarea științei în țările în curs de dezvoltare și rolul cooperării științifice internaționale”.

În cursul aceleiași zile, membri ai conducerii Federației Mondiale a Oamenilor de Știință și șefii delegațiilor străine participante la sesiunea F.M.O.S. au fost primiți de Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului. La primire au fost de față

O delegație a Comsomolului a sosit în Capitală

În Capitală a sosit o delegație a Comsomolului, condusă de tovarășul H. A. Vezirov, secretar al C.C. al U.T.C.L., care urmează să facă o vizită în țara noastră la invitația Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor. Din delegație mai fac parte: G. I. Lavranic, prim-secretar al C.C. al Comsomolului din R.S.S. Moldovenească, T. M. Șatunova, redactor responsabil al

Sosirea unei delegații din R. P. Chineză

O delegație a R. P. Chineze, condusă de U. Hen, vicepreședintele comisiei de știință și tehnică, a sosit la București pentru a participa la cea de-a 9-a sesiune a comisiei mixte de colaborare tehnico-științifică între R. P. Romine și R. P. Chineză. Delegația a fost salutată la sosire de Răducanu Cioroiu, conducătorul delegației romine, adjunct al ministrului industriei petrolului și chimiei. Au fost de față reprezentanții ai Ambasadei R. P. Chineze la București. (Agerpres)

Vizitele participanților la Congresul medical internațional al F.I.R.

Vineri, participanții la cel de-al IV-lea Congres medical internațional al F.I.R. au vizitat Institutul de geriatrică, Institutul de endocrinologie, Spitalul clinic Fundeni, Galeria națională a Muzeului de Artă al R. P. Romine. În cursul aceleiași zile, o delegație formată din Ettore Tibaldi, președintele F.I.R., și J. Toujas, secretar general al F.I.R., au deplasat o coroadă de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, întru socialism, din partea Federației

DE PESTE HOTARE Hotărîrea Congresului P. M. U. P.

VARȘOVIA 26 (Agerpres). — După cum transmite Agenția P.A.P., la Varșovia a fost dat publicității hotărîrea Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Unit Polonez. În hotărîre se subliniază că Congresul aprobă pe de-a-niregul linia politică și activitatea Comitetului Central, aprecierea și propunerile cuprinse în raportul prezentat de Władysław Gomułka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P. Congresul aprobă programul construcției socialiste și linia dezvoltării economiei naționale pe anii 1966—1970, cuprinse în acest raport.

VEȘTI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

APARIȚIA VOLUMULUI 46 AL OPERELOR COMPLETE ALE LUI V. I. LENIN

La Moscova a apărut sub îngrijirea Institutului de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.S. și a Editurii politice cel de-al 46-lea volum de opere complete ale lui Vladimir Ilici Lenin. Volumul cuprinde scrisori, telegrame și însemnări. Din numărul total de 322 de scrisori, 128 nu au fost incluse în opera lui Lenin. Dintre acestea, 21 de scrisori sînt inedite. Scrisorile lui V. I. Lenin sînt din perioada anilor 1893—1904.

SE DEZVOLTĂ REȚEAUA DE OCROTIRE A SĂNĂȚĂII

Guvernul Cubei acordă o mare însemnătate ocrotirii sănătății. În comparație cu perioada dinaintea revoluției, fondurile destinate sănătății publice au crescut de peste cinci ori. În orașele și satele Cubei au fost construite circa două sute de spitale noi. S-a dezvoltat deosebit de mult rețeaua de ocrotire a sănătății la sate.

VAS FRIGORIFIC DE TRANSPORT

Șantierul naval Stralsund, din regiunea Rostock (R.D.G.), a lansat la apă primul vas frigorific de transport construit în R.D.G. Noul vas, avînd o capacitate totală de încă-

care de 1000 tone, poate primi zilnic pe bord o cantitate de 200 tone de pește și, datorită instalațiilor frigorifice moderne, are o durată de plutire în larg de 60 de zile.

DOUĂ NOI LINII DE ÎNALTĂ FRECVENȚĂ

Recent, în R. D. Vietnam s-a terminat instalarea a două linii de înaltă frecvență. Prima linie, care are o lungime de 104 km, leagă regiunea carboniferă din regiunea Quang Ninh de districtul Dong Anh, în apropierea orașului Hanoi. Cea de-a doua, lungă de 70 km, leagă orașul industrial Viet Tri de provincia Yen Bai, unde se construiește cea mai mare centrală hidroelectrică din țară.

În primele luni ale acestui an, colectivul Combinatului Industrial de la Ulan Bator a dat țării peste plan o producție în valoare de 2 milioane tugrici. Aici se realizează peste 260 tipuri de produse de larg consum, reprezentînd 16 la sută din producția industrială a Mongoliei. În fotografie: Intr-o secție a combinatului

Cel de-al treilea port al Franței

De mult, de cînd Parisul se numea Lutetia, Sena, care îl străbate, a intrat o dată cu el în istorie. Turistul zilelor noastre nu poate afirma că a vizitat capitala Franței dacă nu s-a plimbat pe țărmurile fluviului sau dacă, sprîmînt de balustrada unui dintr-un pod, ce unesc cele două maluri, nu admiră catedrala Notre Dame, așa cum făcea în secolul al XV-lea și François Villon. De atunci, generații de poeți și șansonetieri, scriitori, compozitori și pictori au cîntat Sena sau ne-au lăsat imaginea ei la ceasuri și în momente furtive, iar din momentul în care frații Lumiere au inventat cinematograful, Sena a devenit un personaj ca altele alele, îndrăgită și cu pasiune de scenariști, regizori și operatori.

Informație

În zona aeroportului Bacău s-a prăbușit un avion de tipul Li-2, accident în care și-au găsit moartea pasagerii și echipajul avionului. A fost ordonată o anchetă pentru stabilirea cauzelor și luarea de măsuri corespunzătoare.

CONSĂTURIEREA ANUALĂ A ȘCOLILOR PROFESIONALE ȘI TEHNICE ALE MINISTERULUI INDUSTRIEI UȘOARE

Vineri dimineața au început în Capitală lucrările consăturierii anuale a școlilor profesionale și tehnice ale Ministerului Industriei Ușoare. Cu vîntul de deschidere a fost rostit de Mihail Constantinescu, adjunct al ministrului industriei ușoare. Participanții la consăturire dezbate probleme privind desfășurarea anului școlar 1963—1964 și de pregătire a noului an de învățămînt.

De la I. T. B.

Din cauza lucrărilor de pe bd. Aviatorilor, începînd din ziua de 27 iunie se fac, temporar, următoarele modificări în traseele de troleibuze: Cele de pe linia 82 vor circula de la Piața de Flori pînă la Piața Victoriei unde vor înlocui; traseul 83 se suspendă, fiind înlocuit cu o linie specială de autobuze care vor circula de la Piața Unirii pe traseul 31 pînă la Piața Aviatorilor apoi în continuare pe traseul 83 pînă la Șoseaua Nordului. Troleibuzul 86 vor circula de la Șoseaua Iancului pînă la Piața Victoriei. Linia 81 va fi întărită cu un număr sporit de troleibuze.

LOTO-CENTRAL

La tragerea Loto-central din 26 iunie 1964, au fost extrase din urnă următoarele numere: 70, 80, 21, 56, 22, 43, 6, 33, 12, 14. Premii suplimentare: 83, 27, 84. Fond de premii: 649 932 lei. Tragerea următoare va avea loc în ziua de 3 iulie a.c. la Eforie Nord.

SPORT

Fotbal „Petrolul” - Ploiești participă din nou la „Cupa orașelor turguri”

Comisia de organizare a competiției de fotbal „Cupa orașelor turguri”, înfruntată la Barcelona, sub președinția lui Stanley Rous, președintele F.I.F.A., a stabilit sistemul de desfășurare și a procedat la tragera de sorți pentru primul tur. Anul acesta, la „Cupa orașelor turguri” participă 48 de echipe reprezentînd

Cu peste 46 km/oră

Pe șoseaua București-Pitești s-a desfășurat ieri după-amiază prima probă a competiției internaționale de ciclism dotată cu „Cupa Bucureștilor”. La start au fost prezenți rușii romîni (componenți ai loturilor reprezentative), francezii (echipa F.S.G.T.) și italienii (echipa U.I.S.P.). Întrecerea a constat în parcurgerea a 100 km — contra-timp pe echipe. Cel mai bun rezultat l-a realizat echipa alcătuită din Ion Cosma, Gheorghe Bădărău, Constantin Ciocan și Emil Rusu (antrenor N. Voicu) — 2 ore 9 minute 17 secunde. Cîștigătorii — a căror performanță este de valoare internațională — au parcurs distanța într-un ritm uniform, spre deosebire de celelalte echipe, care au slăbit alura pe ultima parte a traseului. De remarcat că la jumătatea cursei, diferența între echipa amintită și cea formată din C. Dumitrescu, G. Moiceanu, I. Stoica și I. Ardeleanu — pretendent de asemenea la primul loc — era de numai 28 de secunde. Pînă la urmă însă victoria a revenit net echipei conduse de Cosma, al cărei timp total este mai bun cu 7 minute și 47 sec. decît cel al Armădelei Dumitrescu-Moiceanu-Stoica-Ardeleanu, clasată a treia, (aceasta a sosit la finisaj fără Moiceanu, care a abandonat pe ultimii kilometri). O cursă curajoasă a făcut formația Gera-Moldovea-

Pe traseu echipa cîștigătoare a întrecerii de ieri

În cîteva rînduri

● Campionatele europene de haltere au continuat cu desfășurarea întrecerilor la categoriile pană și ușoare. Sportivul sovietic Evghenie Katura a cîștigat titlul la categoria realizînd 365 kg (120+102, 5+142,5 kg). Campionul romîn Fizi Bălaș s-a clasat remarcabil, cucerind medalia de argint cu 362,5 kg. El l-a învins pe fostul campion european, maghiarul Imre Foeldi, clasat pe locul trei, cu 360 kg. Al doilea reprezentant al țării noastre la această categorie, Alexandru Toma, a ocupat locul 5 cu 315 kg. La cat. ușoară, pe primul loc s-a clasat halteroforul sovietic Vladimir Kaplunov cu 417,5 kg.

● În primul meci al turneului internațional masculin de volei de la Constanța echipa R. P. Romine a învins cu 3-0 (15-0; 15-8; 15-9), echipa Farul Constanța. Jucătorii echipei R.D. Germane și Iugoslaviei a durat aproape 3 ore. A cîștigat echipa germană cu scorul de 3-2 (15-7; 12-15; 11-15; 15-4; 15-13). Astăzi se desfășoară meciurile R. D. Germană—Farul și R.P.R.—Iugoslavia.

Tudor VORNICU

DE PEȘTE HOTĂRĂRE

Demisia guvernului italian

ROMA 26 (Agerpres). — În seara zilei de 26 iunie a avut loc o ședință extraordinară a Consiliului de miniștri italian, la care s-a hotărât demisia întregului cabinet. Președintele Consiliului de Miniștri, Aldo Moro, a fost primit de președintele Republicii, Antonio Segni, cărui a-1-a înmănat demisia guvernului. Demisia guvernului de centru stînga, format la 4 decembrie anul trecut, a urmat refuzului deputaților socialisti, social-democrați și republicani de a vota joi în parlament proiectul de lege privind subvenționarea școlilor particulare. Partidele socialist, social-democrat și republican, încă de la începutul participării lor la guvern alături de partidul democrat-creștin, au pus drept una din condițiile probleme „laicizării învățămîntului”. Intrucît noul proiect de lege prevede o creștere a alocațiilor pentru școlile particulare, în majoritatea catolică, deputații socialisti consideră că promisiunea făcută de democrații creștini nu a fost respectată. După cum relevă agențiile de presă, chiar și o parte din deputații democrații creștini nu au fost de acord cu proiectul de lege guvernamental. Observatorii politici, referindu-se la implicațiile noii crize de guvern din Italia, amintesc că ea s-a produs cu trei zile înainte de deschiderea Congresului Partidului democrat-creștin.

În pregătirea conferinței de la Alger

ROMA 26 (Agerpres). — Haddam Tijeni, membru al Comitetului partizanilor păcii din Algeria, care se află într-o vizită la Roma, a declarat ziaristilor că conferința pentru transformarea Mării Mediterane într-o zonă demilitarizată ce se va deschide la Alger se bucură de mare atenție în țările din această zonă.

Vizita lui N. S. Hrușciov în Suedia

STOCKHOLM 26 (Agerpres). — Trimisul special, C. Alexandroaie, sovietic condus de N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., însoțit de primul ministru al Suediei, Tage Erlander, a vizitat Suedia metalingic Oxelund, care execută o comandă sovietică de țevi pentru conductele de gaze. Seara, primul ministru al Suediei a oferit oaspeților un dîneu la reședința Harpsund. N. S. Hrușciov l-a primit, de asemenea, pe conducătorul consocietății concern suedez „Junson”, cu care a avut o schimb de vederi în problema relațiilor comerciale dintre Uniunea Sovietică și Suedia. La 26 iunie, N. S. Hrușciov s-a întâlnit la sediul Federației Sindicatelor din Stockholm cu conducătorii ai mișcării sindicale din Suedia. Seara, premierul sovietic a dat o recepție în cinstea guvernului suedez.

La Stockholm a fost dat vineri publicității comunicatul comun sovieto-suedez. În comunicat se arată că se constată o oarecare slăbire a încordării în situația internațională și se subliniază importanța găsirii unei rezolvări pașnice și trancie a problemelor securității în Europa. Cele două părți au relevat, de asemenea, rolul important al O.N.U. ca instrument al păcii. În cursul convorbirilor în problema dezarmării s-a a-

juns la o identitate de vederi în ceea ce privește necesitatea de a se întreprinde eforturi noi care să ducă la realizarea țelului final, dezarmarea generală și totală, în condițiile controlului internațional necesar. Cele două părți au subliniat, de asemenea, importanța împiedicării prin acorduri internaționale a răspîndirii armelor nucleare. Atît Uniunea Sovietică, cit și Suedia, se spune în comunicat, năzuiesc spre întărirea coexistenței și colaborării pașnice între țările cu sisteme sociale diferite. S-a exprimat satisfacția în legătură cu faptul că relațiile sovieto-suedeze se caracterizează prin bună vecinătate și se dezvoltă într-o direcție favorabilă. Partea sovietică declară că acordă o înaltă apreciere politicii de neutralitate a Suediei. Cele două părți consideră că este important să sprijine tendințele îndreptate spre un comerț internațional lipsit de obstacole artificiale. Părțile au constatat cu satisfacție că schimbul de mărfuri între U.R.S.S. și Suedia continuă să crească și să-și exprimat dorința de a lărgi în continuare schimburile comerciale. Ele au fost de acord să examineze posibilitățile încheierii unui acord comercial pe termen de 5-6 ani începînd din 1965, care să creeze o bază stabilă pentru comerțul sovieto-suedez. Partea sovietică a declarat că este gata să plaseze în Suedia noi comenzi de țevi pentru conducte de petrol și gaze.

Au început convorbirile polono-iugoslave

VARSOVIA 26 (Agerpres). — La 26 iunie la Varșovia au început convorbirile polono-iugoslave. Din partea poloneză participă Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., Alexander Zawadzki, președintele Consiliului de Stat, Josef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri al R. P.

Polone, Zenon Kliszko, membru în Biroul Politic și secretar al C.C. al P.M.U.P., Stefan Jedrychowski, președintele Comitetului de Stat a Planificării, Adam Rapacki, ministrul afacerilor externe, Piotr Jazdzewicz, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Witold Tomaszewski, ministrul comerțului exterior și alifer persoane oficiale.

Din partea iugoslavă participă Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia și secretar general al U.C.I., Veliko Vlahovic, membru în Comitetul executiv al C.C. al U.C.I., Milos Mincic, vicepreședinte al Vei Executive Federative, Marko Nikcevic, adjunct al secretarului de stat pentru afacerile externe, și alte persoane oficiale.

Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie și colaborare.

La conferința Comitetului celor 18 state de la Geneva

Colectele oferit de șeful delegației romine

GENEVA 26 (Agerpres). — La 25 iunie, Vasile Dumitrescu, șeful delegației R. P. Romine la conferința Comitetului celor 18 state pentru dezarmare de la Geneva, a oferit un cocteil în cinstea delegațiilor la conferință. Au participat Valerian Zorin, adjunct al ministrului afacerilor externe al U.R.S.S., șeful delegației sovietice, William Foster, șeful Agenției pentru controlul armamentelor și dezarmare, șeful delegației americane, Peter Thomas, ministrul de stat pentru afaceri externe, șeful delegației engleze, Karel Kurka, adjunct al ministrului afacerilor externe al R. S. Cehoslovace, șeful delegației cehoslovace, Antonio Correa de Lago, ambasador, șeful delegației Braziliene, Carlo Lukanov, ambasador, șeful delegației R. P. Bulgaria, U. Sain Bwa, ambasador, șeful delegației Birmaniei, E. Burns, ambasador, șeful delegației Canadei, R. K. Nehru, ambasador, șeful delegației Indiei, F. Cavalletti, ambasador, șeful delegației italiene, M. Lachs, ambasador, șeful delegației R. P. Polone, P. Lind, ambasador, șeful delegației Suediei, L. Obi, reprezentantului Nigeriei, membri ai delegațiilor respective la conferința de dezarmare și reprezentanți ai Secretariatului O.N.U. Au participat, de asemenea, membrii delegației R. P. Romine la conferință.

Presă internațională DESPRE EVENIMENTE LA ORDINEA ZILEI

Referindu-se la livrarea unui nou lot de autobuze engleze către Cuba, ziaristul francez Henri Pierre menționează într-o corespondență transmisă din Londra:

„Exercitîndu-și dreptul de opțiune prevăzut în contractul inițial, guvernul cubanez a încheiat un nou contract cu compania Leyland. Afacerea încheiată — care reprezintă acum în ansamblu suma de 9 milioane de lire sterline — va provoca unele reacții în cercurile politice engleze. În orice caz, pentru moment, se pare că guvernul britanic rămîne pe pozițiile sale și nu intenționează — contrar unor anumite informații — să restrîngă activitatea comercială britanică, nici cu Cuba și nici cu vreo altă țară din lume”.

Începutul acestei săptămîni în capitala Italiei a avut loc cea de-a 10-a conferință anuală a Adunării Uniunii Europene occidentale (U.E.O.), la care au participat parlamentarii din cele șase țări ale Pieței comune și din Anglia. În legătură cu această ziare „Le Monde” relatează: „Carlo Schmid (R.F.G.), reles ca președinte al sesiunii, și-a încheiat cuvîntarea spunînd: «Uniunea Euro-

- Noi autobuze engleze pentru Cuba
- Controverse la sesiunea UEO
- La plecarea căștilor albastre din Congo

pele occidentale există în esență pentru a dovedi și a face în așa fel ca Anglia să aibă, alături de cei șase și împreună cu cei șase, un rol deplin în construcția economică, militară și politică a Europei occidentale”. Saragat (Italia) a afirmat: «Noi sperăm că Anglia nu va întoarce spatele Europei celor șase, ci va face parte din ea, oricare va fi rezultatul alegerilor generale din toamnă». Dar dezbaterile s-au desfășurat într-o atmosferă de lipsă de interes și au rămas dominate de o poziția dintre punctele de vedere francez și englez. Toate cuvîntările începînd cu cea rostită de Schmid și continuînd cu cea a lui Saragat, care a vorbit în numele consiliului U.E.O., vădeau lipsă de interes: Puterea de control a Adunării este nulă, guvernele membre refuză ca ea să fie aleasă prin vot universal, de o parte și de alta rapoarele înscrise formule fără semnificație”.

În legătură cu aprobarea datelor de 30 luni, cînd ultimele trupe ale O.N.U. vor părăsi Congo-ul, ziare „Daily Telegraph” scrie:

„Căștile albastre ale forțelor O.N.U. au sosit în Congo acum patru ani, găsind țara într-o stare de haos. Această situație persistă și astăzi, cînd ele părăsesc țara. Din cele 23 de provincii existente actualmente în Congo, numai în 11 din ele domnește liniștea, în timp ce în restul regiunilor există o revoltă deschisă împotriva guvernului”.

„Conducătorii politici congolezi — scrie la rîndul său ziarul „Observer” — sînt rînduți acum într-o serie de tratative complexe pentru a crea partide de coaliție care să preia puterea. Omul-cheie în aceste tratative este președintele Kasubu. Chombe a revenit în țară, dar într-un rol nou. În ultimele șase luni, Chombe a dus tratative cu majoritatea liderilor congolezi preminenți. În prezent, este imposibil să se prezică rezultatul tratatelor urmînd să dea Congo-ului un guvern nou. Dar asupra unui punct toți politicienii sînt de acord: răscălele nu pot fi înfrînte prin forță militară”. Vineri Chombe a sosit la Leopoldville.

La O.N.U. Proiect de rezoluție în problema Rhodesiei de sud

NEW YORK 26 (Agerpres). — Re-prezentanți ai Republicii Unite Tanganica și Zanzibar și ai altor 12 țări au prezentat Comitetului Special O.N.U. pentru examinarea aplicării Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale, un proiect de rezoluție prin care se cere să se atragă atenția Consiliului de Securitate asupra problemei Rhodesiei de sud. Proiectul de rezoluție se referă la raportul subcomitetului care a avut întevăderi la Londra în această problemă cu reprezentanți ai guvernului britanic și care recomandă punerea în

libertate a deținuților politici, eliminarea tuturor restricțiilor impuse activității politice desfășurate de africani și organizarea unei conferințe constituționale în vederea acordării independenței Rhodesiei de sud. Totodată, autorii proiectului de rezoluție își exprimă regretul în legătură cu refuzul Marii Britanii de a colabora cu O.N.U. în aplicarea rezoluțiilor Adunării Generale și a Comitetului Special referitoare la Rhodesia de sud. La 26 iunie, Comitetul a aprobat cu 20 de voturi pentru și trei abțineri proiectul propus

Încheierea tratatelor Johnson - Papandreu

WASHINGTON 26 (Agerpres). — La încheierea tratatelor dintre președintele S.U.A., Johnson, și primul ministru al Greciei, G. Papandreu, privind situația din Cipru s-a dat publicității un comunicat în care se arată că a avut loc un schimb util de păreri în problemele discutate și că cei doi oameni de stat și-au exprimat sprijinul lor deplin față de eforturile pe care O.N.U. și secretarul general al O.N.U., U. Thant, le-au întreprins pentru instaurarea păcii în Cipru. Premierul grec a organizat o conferință de presă. El a declarat că discuțiile nu au dus la nici o hotărîre finală și că încercările S.U.A. de a determina guvernul grec să înceapă tratative directe cu guvernul turc au fost respinse. Atît timp cit

un mediator oficial al O.N.U. a fost însărcinat să se ocupe de această problemă, a spus el, nu vîd utilitatea altor contacte.

Vorbînd despre acordurile de la Zürich și Londra, primul ministru al Greciei a subliniat că deși în mod oficial aceste acorduri există, de fapt ele au fost abolite.

Declarațiile lui Robert Kennedy

BERLIN 26 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță că Robert Kennedy, ministrul justiției al S.U.A., care se află în prezent în Berlinul occidental, a declarat în cadrul unei conferințe de presă, că guvernul Statelor Unite va persista în eforturile sale de a îmbunătăți relațiile Statelor Unite cu țările socialiste și că el are „încredere deplină în destinderea dintre Est și Vest”.

Robert Kennedy a declarat, de asemenea, că „contactele tehnice” în vederea îmbunătățirii relațiilor între R.D.G. și Berlinul occidental sînt „un lucru bun” care ar trebui continuat.

BERLIN 26 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță că Robert Kennedy, ministrul justiției al S.U.A., care se află în prezent în Berlinul occidental, a declarat în cadrul unei conferințe de presă, că guvernul Statelor Unite va persista în eforturile sale de a îmbunătăți relațiile Statelor Unite cu țările socialiste și că el are „încredere deplină în destinderea dintre Est și Vest”.

Protocol comercial între Bulgaria și Franța

PARIS 26 (Agerpres). — La Paris a fost semnat un protocol care reglementează schimbul de mărfuri dintre Franța și R. P. Bulgaria pe perioada 1 august 1964 pînă la 31 iulie 1965, în cadrul acordului pe termen lung, semnat de cele două țări în anul 1963. Noile liste de mărfuri anunță B.T.A., prevăd creșterea schimbului de mărfuri cu aproxi-

mativ 30 la sută în comparație cu anul trecut. Pe lîngă mărfurile tradiționale bulgare, protocolul prevede o creștere a exportului de produse industriale bulgare în Franța. Bulgaria va importa din Franța utilajul complet pentru o fabrică de amoniac și carbidă, mașini-unelte etc.

Misiune comercială americană la Belgrad

BELGRAD 26 (Agerpres). — După cum transmite agenția Taniug, o misiune comercială din statul Delaware, condusă de Edwin Golin, directorul Direcției pentru dezvoltarea economică a statului Delaware, a sosit joi la Belgrad. În timpul vizitei sale de patru zile în Iugoslavia, mi-

siunea va avea convorbiri cu reprezentanții industriei iugoslave cu privire la stabilirea de relații comerciale și economice directe. Aceasta este prima vizită în Iugoslavia a unei delegații de oameni de afaceri dintr-un stat din S.U.A.

Sporirea schimbului de mărfuri anglo-sovietic

LONDRA 26 (Agerpres). — Ministerul comerțului al Marii Britanii, relatează agenția TASS, a anunțat introducerea unor noi cote care permit sporirea cu aproape 1,5 milioane lire sterline a schimbului de mărfuri de consum anglo-sovietic în următoarele 18 luni. Noile cote, care

vor permite să se importe în Anglia bunuri de consum sovietice în valoare de 5,4 milioane de lire sterline și să se exporte în Uniunea Sovietică mărfuri engleze în valoare de 4,9 milioane de lire sterline, vor intra în vigoare la începutul lunii viitoare.

SCURTE ȘTIRI

BUDAPEȘTA. La 25 iunie, János Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar a primit delegația de activiști ai P.C.U.S., condusă de V. I. Poliakov, secretar al C.C. al P.C.U.S., care studiază experiența muncii de partid în domeniul agriculturii.

LISABONA. Juriul „Societății portugheze a scriitorilor” a decernat „Marele premiu pentru teatru” pe anul 1964 scriitorului progresist Luis Francisco Rebelo da Silva, pentru piesa „Condannați să trăim”, care n-a putut fi prezentată datorită cenzurii din Portugalia.

WASHINGTON. La Washington se desfășoară, la cererea părții japoneze, tratative între o misiune a Ministerului Transporturilor din Japonia și oficialități nord-americane, cu privire la revizuirea actualului acord dintre cele două țări care permite avioanelor comerciale japoneze să deservescă numai rutele pînă pe coasta de vest a S.U.A. Kazuhiro Tochinai, conducătorul delegației japoneze, a declarat că Japonia dorește ca Societatea națională de aviație să aibă posibilitatea să-și extindă rutele pînă la New York și în Europa, pe o bază egală cu societățile nord-americane.

PARIS. Oliver Tambo, vicepreședinte, și Robert Reisha, membru al Comitetului executiv al Congresului național african din Republica Sudafricană, au organizat la Paris o conferință de presă cu prilejul Zilei libertății sărbătorite de populația africană din R.S.A. la 26 iunie. Cei doi lideri africani au subliniat că, în ciuda reprimărilor guvernului sud-african, militanții acestui partid nu au fost înfrinți, așa cum afirmă oficialitățile sud-africane. Dimpotrivă, a arătat Oliver Tambo, ei își propun să-și intensifice activitatea.

OXFORD. Agenția Reuter anunță că unul din colegii Universității din Oxford a luat vineri măsura fără precedent de a admite 90 de studenți în acest colegiu, frecventat pînă în prezent numai de studenți. Potrivit agenției, hotărîrea acestui colegiu, vechi de 600 de ani, a făcut multă vîlvă la Oxford.

BONN. Bundesratul vest-german (Camera landerelor) a aprobat în unanimitate legea privind ratificarea Tratatului de la Moscova de interzicere a experiențelor nucleare în cele trei medii.

DELHI. În orașul Bangalore s-a deschis conferința pe întregă India a lucrătorilor din întreprinderile sectorului de stat. Conferința va discuta printre altele rolul sectorului de stat în dezvoltarea economiei naționale, activitatea sindicatelor din întreprinderile sectorului de stat etc. La această conferință — prima de acest gen în India — participă 250 de delegați, reprezentînd 50 de sindacate din toate colțurile țării.

ADDIS ABABA. 32 de state membre ale Organizației unității africane au acceptat ca la 17 iulie să înceapă la Cairo lucrările conferinței șefilor de state și guverne africane. Republica Somalia își menține propunerea de a se amîna data conferinței pînă în august, deoarece pînă la 17 iulie noul guvern somalez nu va putea primi investitura din partea Adunării Naționale.

OTTAWA. Congresul canadian pentru apărarea păcii a adresat o scrisoare deschisă Parlamentului în care cere să fie lichidate bazele nucleare de pe teritoriul Canadei, pentru ca țara să devină o zonă liberă de arme

Tărani cooperind la pregătirea unor terenuri pentru agricultură în apropiere de orașul Zanzibar (Republica Unită Tanganica și Zanzibar)

Demonstrație a partizanilor de la Dortmund (R.F.G.) în sprînjul dezarmării nucleare

NOTE

„Air Union” nu izbuteste să decoleze

și de data acestora — relatează presa economică occidentală — negocierile care s-au terminat la Bruxelles pentru crearea companiei „Air Union” nu s-au încheiat cu rezultate concrete. Înaltii funcționari care au participat la dezbateri au putut deci să constate că înainte de a putea avea loc întâlnirea ministrilor de externe ai „celor șase” la care să se pună bazele lui „Air Union”, sînt necesare noi consultări între experti. La aceeași concluzie ajunseseră și participanții la consfățuirile din februarie, apoi din martie 1964.

După cum am mai relatat, patru țări — ale Pieței comune — Franța, R. F. Germană, Italia și Belgia — au elaborat proiectul de creare a unui consorțiu al companiilor aeriene din aceste țări. Partea franceză a făcut propuneri de modificare a unor clauze din proiectul inițial. Partenerii proiectului „Air Union” le-au trebuit mai multe luni pentru a studia aceste propuneri. Apoi s-a studiat posibilitatea aderării la consorțiu a companiei olandeze K.L.M., precum și a micii companii „Luxair” din Luxemburg.

mare decît restul companiilor aeriene din țările C.E.E., dar Alitalia are un ritm de creștere mai ridicat decît compania națională franceză. Intrucît s-a pus problema alăturării la aceste negocieri și a companiilor K.L.M. (Olanda) și „Luxair” (Luxemburg), celele respective trebuiau să fie revizuite. După cum arată ziarul francez „Les Echos”, „dacă Alitalia dorește să i se mărească participarea, K.L.M. găsește că i-a fost atribuită o cotă mult prea redusă, iar celelalte companii sînt prea puțin favorabile unei prea mari reduceri a părții lor inițiale”. Față de aceste poziții contradictorii, presa nu înfățișează posibilitatea realizării rapide a unui acord.

Disputa este accentuată și de un alt element — furnizarea materialului de zbor. Franța ar fi dorit ca industria „celor șase” să fie în principiu preferată. Dar nu se vede cum s-ar putea face față concurenței țărilor din afara acordului. Iată de ce același „Les Echos” apreciază că deocamdată „situația este departe de a fi reglementată”.

Dacă în problema repartizării cotelor de trafic o nouă conferință a experților urmează să aibă loc la 30 iunie la Bruxelles, data cînd se vor putea întruni ministrul de externe al Pieței comune pentru a semna convenția cu privire la „Air Union” rămîne cu totul incertă. „Este neindoielnic că vor fi necesare mai multe conferințe pentru aplanarea dificultăților existente” — conchide „Les Echos”. Pentru o companie aeriană, „Air Union” înlîmpina, după cum se vede, greutăți neobișnuite de mari la decolare.

Un magnat al presei

Recenta încercare din viață a lordului Beaverbrook a făcut ca numele a acestui magnat al presei engleze să fie evocat în numeroase ziare din întreaga lume.

De altfel același nume circula și ceva mai înainte, cînd Beaverbrook împlinise 85 de ani. Cu acel prilej Roy Thomson — un alt magnat al presei engleze, de origine canadiană — a organizat un banchet în participarea a 650 de invitați — ziaristi, oameni politici și businessmen. În sunetele imnului „Land of Hope and Glory” („Pămînt al speranței și al gloriei”) întîlnit de orchestra și reținut în surdina de togetenarul sărbătorii împreună cu comensii săi, în clinchetul paharelor de șampanie, asistența onora pe bătrînul lord considerat — ca să folosim cuvintele unui ziar francez — un „Henry Ford al jurnalismului, un apostol al imperiului britanic și un campion pasionant al cauzelor pierdute”.

Ascensiunea lui William Maxwell Aitken, cel de-al patrulea viu al unui pastor presbiterian scoțian stabilit în Canada, a fost vertiginosă. Dacă la 11 ani micul Max vindea ziare, la treizeci el se găsește în fruntea trustului de ciment „Canada Cement Company”. În 1910, Aitken părăsește Canada pentru a începe în Anglia o carieră politică. În 1910 este ales membru al parlamentului, în 1917 a primit titlul de lord. În 1916 el a obținut controlul asupra ziarului „Daily Express”. Curînd el a izbutit să-și construiască un adevărat imperiu ziaristic, „Beaverbrook Newspapers Ltd”, zdrobind și înghițînd întru o nemlăoasă luptă de concurență, unul după altul, ziarele mai slabe. În 1956, lordul Beaverbrook exercita un control nelimitat asupra ziarelor „Daily

Express” cu un tiraj de peste 4.000.000 de exemplare, „Sunday Express” cu peste 3.500.000 de exemplare, „Evening Standard”, „Glasgow Evening Citizen”, precum și asupra altor multe publicații, aveau lui fiind evaluată la aproximativ 70.000.000 de dolari. „Eu public ziarul avînd drept unic scop să fac propagandă”, a declarat Beaverbrook într-o zi unei comisii de anchetă asupra presei. În legătură cu conținutul acestei propagande, Baldwin, unul dintre adversarii săi politici, a arătat că ziarurile lui Beaverbrook nu sînt decît „mașini de propagandă pentru schimbări continue de politică, în sensul dorințelor și aspirațiilor, simpatilor și antipatiilor lui personale... Melodele lor sînt jumătățile de adevăr, falsurile directe, denaturările”. „Politica pe care o susține el — a scris revista „New Statesman”, după moartea lordului Beaverbrook — era de cele mai multe ori nerațională, bazată pe o concepție îngustă, greșită și demodată, fiind inspirată de ideea permanenței vechiului imperiu dominat de albi”.

Timp de 40 de ani, „Castorul”, cum îl numeau înfîmii săi, a rămas stîlpul absolut al ziarului său, cu puteri discreționare, dicînd la telefon sau pe bandă de magnetofon normative către subalternii săi care trebuiau apoi să le desfășureze milioanele de cititori. „Nesupunerea” era imediat sancționată, chiar și cei mai credincioși colaboratori fiind concediați în asemenea cazuri fără drept de apel. Astfel, la cunoștința celor ce citeșc publicitațiile acestui imperiu de presă parvenea ceea ce dorea și în forma pe care o dorea lordul Beaverbrook.